

CIPOLWG AR Y DIWYDIANT

Rhagolygon y Rhwydwaith
Sgiliau Adeiladu 2016–2020

Cymru 2016–2020

Ar gais y Llywodraeth, mae CITB yn sicrhau bod gan ddiwydiant adeiladu'r DU y gweithlu medrus sydd ei angen arno. Gan weithio gyda'r Llywodraeth, darparwyr hyfforddiant a chyflogwyr, mae'n gyfrifol am sicrhau bod gan y diwydiant ddigon o newydd-ddyfodiaid cymwysedig a bod y gweithlu presennol yn gwbl fedrus a chymwysedig, yn ogystal â gwella perfformiad y diwydiant a'r cwmnïau ynddo. Mae'r deunyddiau hyn, ynghyd â'r holl hawliau eiddo deallusol ynddynt, yn eiddo i Fwrdd Hyfforddi'r Diwydiant Adeiladu (CITB). Hawlfraint 2005 ("CITB") ac ni ddylid eu copïo, eu hatgynhyrchu na'u trosglwyddo i drydydd parti heb ganiatâd ysgrifenedig CITB ymlaen llaw. Llunnir y deunyddiau hyn gan ddefnyddio data a gwybodaeth a roddwyd i CITB a/neu EXPERIAN Limited ("Experian") gan drydydd partiön na all EXPERIAN na CITB eu rheoli na'u dilysu o ran cywirdeb. Yn yr un modd, nid yw EXPERIAN na CITB yn rhoi unrhyw sicrwydd ynghylch cywirdeb nac addasrwydd y deunyddiau hyn at unrhyw ddiben penodol. At hynny, nid yw'r deunyddiau hyn yn gyfystyr â chyngor ac ni ddylid eu defnyddio fel yr unig sail i benderfyniadau busnes ac, fel y cyfryw, ni fydd EXPERIAN na CITB yn atebol am unrhyw benderfyniadau a wneir ar sail yr un peth. Rydych yn cydnabod na all deunyddiau sy'n defnyddio data empiraidd a/neu ddata ystadegol a/neu dechnegau modelu a/neu ragamcanu data er mwyn darparu data dangosol a/neu ragfynegol roi sicrwydd o unrhyw ganlyniad penodol.

CYNNWYS

1	CRYNODEB A CHANFYDDIADAU ALLWEDDOL	4
2	Y RHAGOLWG AR GYFER Y DIWYDIANT ADEILADU YNG NGHYMRU	6
3	RHAGOLYGN CYFLOGAETH AR GYFER Y DIWYDIANT ADEILADU YNG NGHYMRU	4
4	CYMARIAETHAU LEDLED Y DU	18

TABLAU A SIARTIAU

1	TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL 2016-2020	5
2	CYMHARIAETH RANBARTHOL 2016-2020	5
3	ALLBWN ADEILADU 1998-2014	7
4	STRWYTHUR Y DIWYDIANT ADEILADU 2014	7
5	STRWYTHUR ECONOMAIDD	7
6	DANGOSYDDION ECONOMAIDD	9
7	TWF MEWN ARCHEBION AR GYFER GWAITH ADEILADU NEWYDD 1998-2014	9
8	ARCHEBION AR GYFER GWAITH ADEILADU NEWYDD	9
9	ALLBWN ADEILADU 2016-2017	11
10	TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL 2016-2017	11
11	ALLBWN ADEILADU 2016-2020	13
12	TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL 2016-2020	13
13	CYFANSWM CYFLOGAETH YN ÔL GALWEDIGAETH	15
14	GOFYNIAD RECRIWTIO BLYNYDDOL YN ÔL GALWEDIGAETH	17
15	TWF ALLBWN CYFARTALOG BLYNYDDOL YN ÔL RHANBARTH	19
16	GOFYNIAD RECRIWTIO BLYNYDDOL YN ÔL RHANBARTH	19

ESBONIO CSN

1	METHODOLEG CSN	21
2	RHESTR TERMAU	23
3	NODIADAU AC OLION TRAEU	24
4	DIFFINIADAU: MATHAU AC ENGHREIFFTIAU O WAITH ADEILADU	26
5	GRWPIAU GALWEDIGAETHOL	28
6	GWEFAN A MANYLION CYSWLLT CSN	31

ADRAN 1

CRYNODEB – CYMRU

7.1%

Rhagamcenir y bydd twf allbwn cyfartalog blynyddol o 7.1% yng Nghymru rhwng 2016 a 2020, sy'n fwy na'r 5.8% a ragwelwyd y llynedd ar gyfer 2015 i 2019 gan fod mwy o brosiect

Wylfa wedi'i gynnwys erbyn hyn. Mae hyn bron i dair gwaith yn fwy na chyfradd y DU, sef 2.5%. Mae Wylfa'n golygu bod y fath ehangu a welir yn canolbwyntio ar y sector gwaith adeiladu newydd, gyda chynnydd blynyddol cyfartalog mewn allbwn o 9.5% o gymharu â 2.2% ar gyfer gwaith atgyweirio a chynnal a chadw. Disgwylir i'r twf hwn mewn allbwn lywio twf cryf mewn cyflogaeth, sef 2.9% y flwyddyn ar gyfartaledd, sydd, unwaith eto, ymhell uwchlaw cyfartaledd y DU, sef 1.1%. Disgwylir i ofyniad recriwtio cyfartalog (ARR) blynyddol Cymru fod yn 5,440, sef 4.7% o gyflogaeth sylfaen 2016.

Canfyddiadau Allweddol

Ers ei isafbwynt yn 2012, cafwyd twf o fwy na 10% mewn termau real yn allbwn adeiladu Cymru erbyn 2014, a disgwylir iddo fod wedi ehangu ymhellach y llynedd. Mae'n debygol y cafodd y twf yn ystod 2015 ei lywio gan berfformiad cryf iawn yn y sector seilwaith ac ehangu ar raddfa lai, ond yn gadarn o hyd, mewn gwaith yn y sector tai preifat a'r sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai.

Rhagamcenir y bydd twf allbwn cyfartalog blynyddol o 7.1% yng Nghymru dros y pum mlynedd hyd at 2020, cryfach nag unrhyw ranbarth yn Lloegr a'r gwledydd datganoledig eraill ac er bod adeiladu gorsaf ynni niwclear newydd yn Wylfa yn cyfrannu'n sylweddol at yr ehangu hwn, nid hyn yw'r unig sbardun o bell ffordd.

Heblaw adeiladu gorsaf niwclear newydd, mae prosiectau eraill sy'n eithaf sylweddol wrthi'n mynd rhagddynt neu yn yr arfaeth ym maes ynni, megis cyfleuster adfer ynni Wheelabrator yng Nglannau Dyfrdwy a gorsaf fomas gwerth £800m a gynigir ar gyfer Ynys Môn, y mae'n debygol y bydd gwaith yn dechrau arni yn 2018. Rhaid hefyd ystyried prosiect Morlyn Llanw Abertawe, y dylai gwaith ddechrau arno yn 2017.

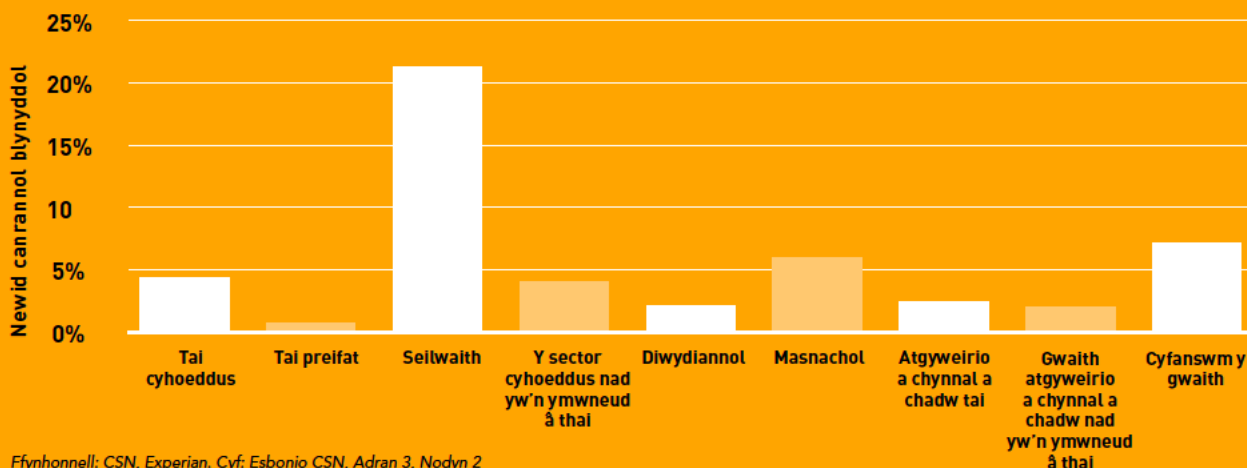
Mewn manau eraill o'r sector seilwaith, y prosiect mwyaf yn yr arfaeth yw uwchraddio'r M4 ger Casnewydd, ac mae'n debygol y bydd y gwaith hwnnw'n dechrau yn 2018.

Mae nifer o gynlluniau adfywio sylweddol yn yr arfaeth, a bydd y sector adeiladu tai preifat yn rhan allweddol ohonynt. Fodd bynnag, prosiectau hirdymor yw'r rhain, ac felly gallai eu cyfraniad at dwf blynyddol fod yn weddol fach. Mae'r un peth yn wir, ond i raddau llai, am y sector masnachol preifat, ond mae'n debygol y bydd amserlen adeiladu'r cynlluniau yn y sector hwn yn fwy cywasgedig, gan arwain at broffil twf cryfach.

Rhagamcenir y bydd twf mewn cyflogaeth yn 2.9% y flwyddyn ar gyfartaledd rhwng 2016 a 2020, sydd gryn dipyn yn uwch na chyfartaledd y DU a disgwylir i'r gweithlu gyrraedd 129,900 erbyn 2020, sef 5% yn fwy na'i anterth yn 2008. Disgwylir mai'r galw cryfaf fydd y galw am weithwyr adeiladu proffesiynol – peirianwyr sifil, penseiri, syrfewyr a gweithwyr adeiladu proffesiynol eraill – gyda phob un ohonynt yn debygol o weld twf cyflogaeth gyfartalog flynyddol o tua 4% y flwyddyn neu fwy.

Rhagamcenir y bydd gofyniad recriwtio blynyddol (ARR) Cymru yn 5,440 y flwyddyn ar gyfartaledd, y trydydd mwyaf ar lefel absoliwt o hyd, a'r uchaf fel cymhareb o gyflogaeth sylfaen 2016. Mae ei gymhareb, sef 4.7%, gryn dipyn yn uwch na chyfartaledd y DU sef 1.7%. Yn draddodiadol, mae Cymru yn dioddef all-lifau net uchel o'i gweithlu adeiladu i rannau eraill o'r DU, yn enwedig De-orllewin Lloegr a Gogledd-orllewin Lloegr.

TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL 2016-2020 – CYMRU

Ffynhonnell: CSN, Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 2

CYMHARIAETH RANBARTHOL 2016-2020

	Newid canrannol cyfartalog blynyddol mewn allbwn	Newid mewn cyfanswm cyflogaeth	Cyfanswm ARR
Gogledd-ddwyrain Lloegr	1.5%	3,260	3,160
Swydd Efrog a Humber	2.4%	8,360	3,230
Dwyrain Canolbarth Lloegr	1.0%	1,210	3,110
Dwyrain Lloegr	2.3%	13,950	3,910
Llundain Fwyaf	3.5%	42,670	3,650
De-ddwyrain Lloegr	0.9%	2,110	1,730
De-orllewin Lloegr	4.4%	25,850	6,480
Cymru	7.1%	17,490	5,440
Gorllewin Canolbarth Lloegr	1.7%	10,200	3,030
Gogledd Iwerddon	3.0%	4,660	1,760
Gogledd-orllewin Lloegr	2.6%	22,430	6,650
Yr Alban	0.5%	-7,360	4,270
Y DU	2.5%	144,830	46,420

Ffynhonnell: CSN, Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 2

Rhagamcenir y bydd twf allbwn cyfartalog blynyddol o 7.1% yng Nghymru dros y bum mlynedd hyd at 2020, cryfach nag unrhyw ranbarth yn Lloegr a'r gwledydd datganoledig eraill.

ADRAN 2

Y RHAGOLWG AR GYFER Y DIWYDIANT ADEILADU YNG NGHYMURU

2.1 Allbwn adeiladu yng Nghymru – trosolwg

Cafwyd twf mewn allbwn adeiladu yng Nghymru am yr ail flwyddyn yn olynol yn 2014, sef cynnydd o 2% hyd at allbwn a amcangyfrifir o £4.5bn yn seiliedig ar brisiau 2012. Parhaodd y sector seilwaith a'r sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai i ehangu'n gryf, fel y gwnaethant yn 2013, ond prif sbardun y twf oedd cynnydd sydyn o bron i draean mewn gwaith atgyweirio a chynnal a chadw tai.

2.2 Strwythur y diwydiant

Mae'r diagram, Strwythur y Diwydiant Adeiladu 2014 – y DU yn erbyn Cymru, yn dangos dadansoddiad sector o'r diwydiant adeiladu yng Nghymru, o gymharu â'r DU. I bob diben, mae'r canrannau ar gyfer pob sector yn dangos pa gyfran o gyfanswm yr allbwn y mae pob sector yn cyfrif amdani.

Mae'r rhaniad rhwng gwaith adeiladu newydd a gwaith atgyweirio a chynnal a chadw yng Nghymru yn debyg i'r hyn a gafwyd yn y DU, gyda 62% i waith adeiladu newydd yn y ddwy wlad. Fodd bynnag, mae gwaith atgyweirio a chynnal a chadw tai yn bwysicach yn gymesur yng Nghymru na'r DU (23% o gymharu ag 19%) ac mae gwaith atgyweirio a chynnal a chadw nad yw'n ymwneud â thai yn llai pwysig yn gymesur (15% o gymharu ag 19%). O ran y sectorau gwaith newydd, mae'r sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai gryn dipyn yn bwysicach yng Nghymru nag yn y DU (15% o gymharu ag 8%), ond mae'r sectorau tai preifat a masnachol yn llai pwysig.

2.3 Trosolwg economaidd

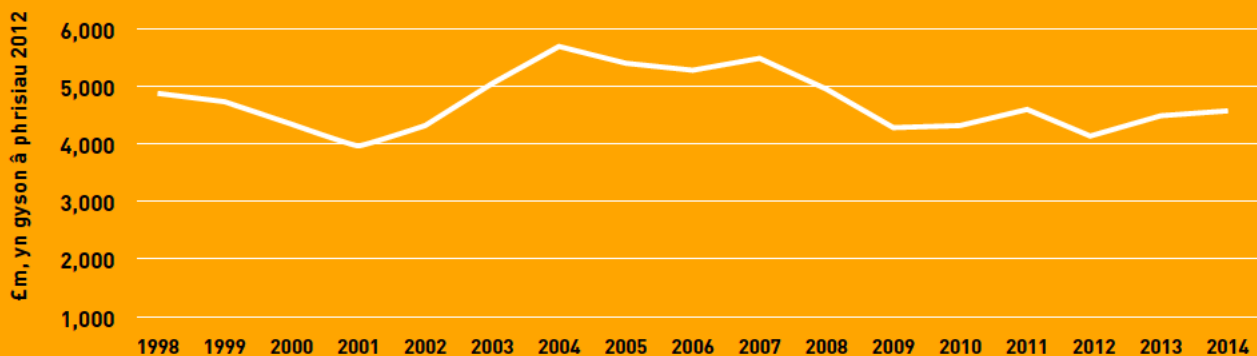
Mae perfformiad disgwylidig economi ranbarthol neu genedlaethol dros gyfnod y rhagolwg (2016–2020) yn rhoi syniad o'r sectorau adeiladu lle y mae'r galw mwyaf yn debygol o fod.

2.4 Strwythur economaidd

Mae twf economaidd cyffredinol yng Nghymru yn elwa o gyfraddau calonogol o ehangu ym meysydd trafniadaeth a storio, gwasanaethau cwsmeriaid megis gwestai, bwyd a hamdden, gwasanaethau proffesiynol a gwasanaethau eraill, y mae eu cyfran o Werth Ychwanegol Crynswth (GYC) wedi codi o 18% yn 2000 i 21.7% y llynedd. Er ei fod yn gymharol fach o hyd, gan gyfrif am 3% yn unig o GYC, mae'r sector gwybodaeth a chyfathrebu hefyd yn gwneud cyfraniad cynyddol yn dilyn sawl blwyddyn o ddiffyg twf.

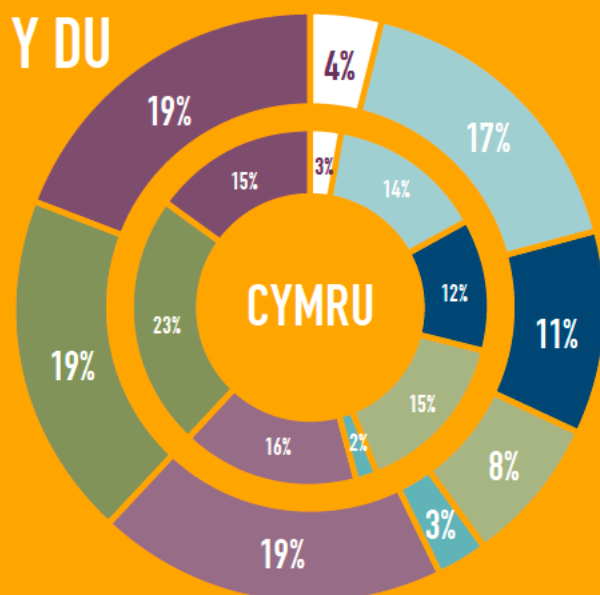
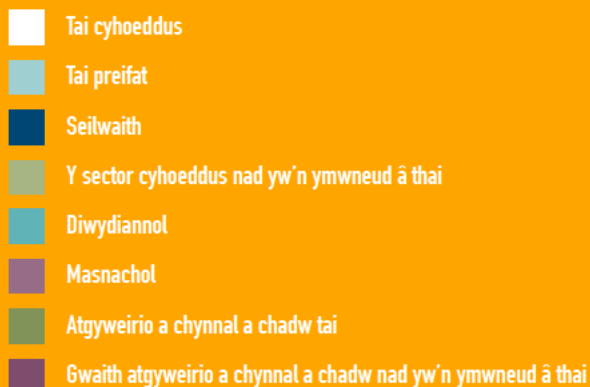
Fodd bynnag, un ffactor allweddol sy'n cyfrif am y bwll rhwng y twf economaidd yng Nghymru ac yn y DU yn ei chyfanrwydd yw'r cyfraniad mawr a wneir gan wasanaethau cyhoeddus. Roedd y sector annynamig hwn yn cyfrif am 26% o GYC yn 2014, gostyngiad bach yn unig o'r lefel yn 2000, sef 27%. Gan fod y sector yn destun cyfyngiadau cyllidol parhaus, mae'n annhebygol y bydd yn gwella ar y twf blynyddol cyfartalog o 0.6% y flwyddyn a welwyd yn 2008-13. Yn hytrach, mae'n debygol y bydd y gwrthwyneb yn wir wrth i fesurau cynilo dynhau dros y blynyddoedd nesaf.

ALLBWN ADEILADU 1998–2014 – CYMRU

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG). Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn: 1

Y DU

STRWYTHUR Y DIWYDIANT
ADEILADU 2014 – Y DU YN ERBYN CYMRU

Ffynhonnell: SYG, Experian

STRWYTHUR ECONOMAIDD – CYMRU (£ BILIWN, PRISIAU 2012)

Sectorau dethol	Gwirioneddol	Newid % blynyddol rhagamcanol, termau gwirioneddol					
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gwasanaethau cyhoeddus	13.5	0.3	-0.1	-0.4	0.3	1.1	2.0
Gwasanaethau proffesiynol a gwasanaethau preifat eraill	11.2	3.4	3.2	3.0	2.9	2.5	2.3
Gweithgynhyrchu	8.2	0.6	1.1	2.2	2.3	1.3	1.1
Cyfanwerthu a manwerthu	5.2	4.0	2.3	2.0	2.1	2.1	2.1
Cyllid ac yswiriant	2.5	0.1	2.7	2.8	2.3	2.1	2.0
Cyfanswm Gwerth Ychwanegol Crynswth (GYC)	51.7	2.0	1.8	1.9	2.0	1.9	2.0

Sylwr: Pum prif sector, heb gynnwys y diwydiant adeiladu. Ffynhonnell: Experian. Cyf. Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 3

2.5 Dangosyddion economaidd sy'n edrych i'r dyfodol

Cyfanswm GYC yng Nghymru yn 2014 oedd £51.7bn yn ôl prisiau 2012 ac amcangyfrifir twf o 2% y llynedd, un pwynt canran yn is na chyfradd y DU, a lywiwyd i raddau helaeth gan ehangu cryf yn y sectorau gwybodaeth a chyfathrebu (5.2%), cyfanwerthu a manwerthu (4%), llety, gwasanaethau bwyd a hamdden (3.7%) a gwasanaethau proffesiynol a gwasanaethau preifat eraill (3.4%).

Disgwylir i dwf economaidd Cymru barhau i fod yn arafach na chyfradd y DU, a hynny oddeutu hanner canran y flwyddyn yn arafach, ar gyfartaledd, dros y pum mlynedd hyd at 2020 (1.9% o gymharu â 2.4%). Mae hyn yn bennaf o ganlyniad i'r ffaith bod y wlad ddatganoledig yn dibynnu mwy ar y gwasanaethau cyhoeddus a nodir uchod, sef sector a fydd yn ei chael yn anodd cofnodi twf o lawer mwy na hanner canran y flwyddyn yn y tymor canolog. Mae twf yng Nghymru yn debygol o gael ei gyfyngu ymhellach gan y sector gweithgynhyrchu, sydd hefyd yn bwysicach yng Nghymru na'r DU yn ei chyfanrwydd (15.9% o gymharu â 9.7% yn 2014). Rhagamceni'r bydd allbwn gweithgynhyrchu yn ehangu ar gyfradd flynyddol gyfartalog o 1.6% hyd at 2020, ond mae hyn yn is o lawer na'r cyfraddau disgwylidig ar gyfer y sectorau gwybodaeth a chyfathrebu (3.1%) a gwasanaethau proffesiynol a gwasanaethau preifat eraill (2.8%).

Mae twf mewn incwm gwario gwirioneddol cartrefi yn debygol o ostwng o'i gyfradd gref yn 2015 (3%) a bydd hyn yn effeithio ar wariant defnyddwyr a fydd yn dal i ehangu'n arafach na chyfartaledd y DU (2.2%), er ei fod yn debygol o ehangu'n gyflymach nag yn ystod y cyfnod rhwng 2009 a 2014 (1.5%), ar gyfradd flynyddol gyfartalog o 1.9% rhwng 2016 a 2020.

2.6 Archebion ar gyfer gwaith adeiladu newydd – trosolwg

Cafwyd gwerth £2.1bn o archebion ar gyfer gwaith adeiladu newydd yng Nghymru mewn prisiau cyfredol yn 2014, sef yr un lefel â'r tair blynedd diwethaf. Mae lefel y gwaith tai cyhoeddus wedi bod yn gostwng ers pedair blynedd, a'r alldro o £58m (prisiau cyfredol) yn 2014 oedd yr isaf ers degawd. I'r gwrthwyneb, mae archebion newydd ar gyfer y sector preifat wedi aros yn gymharol sefydlog ers 2012. Cafwyd y twf cryfaf yn 2014 yn y sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai, lle'r oedd gwerth archebion newydd bron wedi dyblu.

2.7 Archebion ar gyfer gwaith adeiladu newydd – y sefyllfa sydd ohoni

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn hon, gwnaethant gyrraedd £1.7bn, o ganlyniad i hwb yn ystod y chwarter cyntaf gan lefel uchel iawn yn y sector seilwaith, a thybir bod hynny yn sgil y contract ar gyfer cynllun adfer ynni Wheelabrator yng Nglannau Dyfrdwy.

Ar sail flynyddol, roedd archebion newydd 17% yn uwch yn ystod ail chwarter y llynedd o gymharu â diwedd 2014, ond yn y sectorau seilwaith a diwydiannol y gwelwyd yr holl dwf, gyda gostyngiad yn y sectorau eraill i gyd.

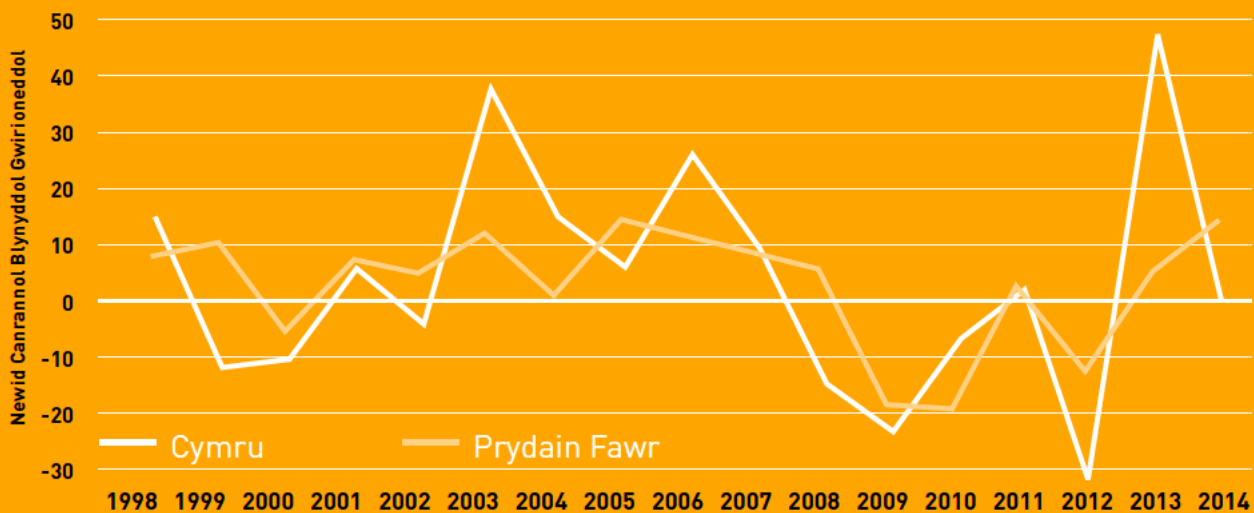

DANGOSYDDION ECONOMAIDD – CYMRU (£ BILIWN, PRISIAU CYFREDOL – ONI NODIR FEL ARALL)

Sectorau dethol	Gwirioneddol	Newid % blynyddol rhagamcanol, termau gwirioneddol					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Incwm gwario cartrefi	50.0	3.0	1.1	1.6	1.8	1.2	1.7
Gwariant cartrefi	48.1	2.4	2.0	2.1	1.9	1.8	1.8
Poblogaeth sydd o oedran gweithio Niferoedd ac fel canran o'r (cyfanswm)	1,872	60.9%	61.1%	61.0%	60.9%	60.9%	61.3%
Prisiau tai (£)	191,000	3.6	2.9	3.0	2.2	2.3	3.0
Diweithdra LFS (miliynau)	0.13	-0.5	-6.9	-4.6	-3.9	-2.7	-2.4

Ffynhonnell: SYG, DCLG, Experian

TWF MEWN ARCHEBION AR GYFER GWAITH ADEILADU NEWYDD 1998-2014 – CYMRU YN ERBYN PRYDAIN FAWR

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG). Cyf. Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 4

ARCHEBION AR GYFER GWAITH ADEILADU NEWYDD – CYMRU (£ MILIWN, PRISIAU CYFREDOL)

	Gwirioneddol	Newid canrannol blynyddol				
	2014	2010	2011	2012	2013	2014
Tai cyhoeddus	58	31.4	-44.4	-2.0	-15.3	-30.1
Tai preifat	460	126.5	-40.3	42.5	-4.4	4.8
Seilwaith	271	-29.1	-37.7	159.5	-2.6	-43.5
Y sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai	837	-14.6	-21.7	31.7	-11.0	88.5
Diwydiannol	116	-68.6	-1.4	12.3	-11.0	58.9
Masnachol	360	12.1	-32.0	28.7	21.6	-35.9
Cyfanswm y gwaith newydd	2,102	1.4	-32.5	47.2	-0.6	1.0

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG). Cyf. Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 4

2.8 Allbwn adeiladu – rhagolygon tymor byr (2016–2017)

Cyhoeddir ystadegau allbwn rhanbarthol y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) yn ôl prisiau cyfredol ac felly maent yn cynnwys unrhyw effaith chwyddiannol. Ar adeg ysgrifennu'r ddogfen hon, dim ond ar gyfer dau chwarter cyntaf 2015 yr oedd ystadegau allbwn adeiladu rhanbarthol SYG ar gael.

Ar ôl saith chwarter o ehangu o ran gweithgarwch, ymddengys fod lefelau allbwn adeiladu yng Nghymru wedi sefydlogi ar y cyfan ers ail chwarter 2014, yn unol â'r proffil o archebion newydd. Roedd cyfanswm yr allbwn yn £2.4bn (prisiau cyfredol) yn ystod hanner cyntaf y llynedd, sef gostyngiad o 4% ar brisiau yr hanner blwyddyn blaenorol, ond tua'r un lefel â'r hyn a welwyd yn ystod yr un cyfnod o 2014. Ar sail flynyddol, cafwyd cynnydd yn y sectorau tai cyhoeddus (7%), seilwaith (52%) a diwydiannol (13%), ac yn y sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai (5%), ond cafwyd gostyngiad yn y sectorau eraill, gan adael cyfanswm allbwn yn ail chwarter 2015 a oedd ar yr un lefel, fwy neu lai, ag yr oedd ar ddiwedd 2014. Er gwaethaf y perfformiad tawel yn 2015 hyd yn hyn, disgwylir y bydd y twf yn cyflymu yn ystod ail hanner y flwyddyn, gan sicrhau alldro cadarnhaol ar gyfer y flwyddyn yn ei chyfanrwydd.

Rhagamcenir y bydd twf tymor byr yng Nghymru yn 4.8% y flwyddyn, ar gyfartaledd, yn 2016 a 2017, sy'n dangos nad yw ehangu yn niwydiant adeiladu'r wlad yn dibynnu ar ddechrau ar y gwaith o adeiladu gorsaf niwclear newydd yn Wylfa yn unig.

Mae 2015 a 2016 yn debygol o fod yn flynyddoedd gwael i'r sector tai cyhoeddus, wrth i allbwn barhau i dawelu ers y lefel uchel iawn a welwyd yn 2011. Er gwaethaf hyn, mae'r rhaglen Grant Tai Cymdeithasol wedi darparu cyfanswm o 6,890 o gartrefi fforddiadwy ychwanegol rhwng mis Ebrill 2011 a mis Mawrth 2014, ac mae ar y trywydd cywir i gyrraedd y targed, sef 10,000 erbyn mis Mawrth 2016, yn ôl Llywodraeth Cymru.

I'r gwrthwyneb, disgwylir i'r sector tai preifat wneud yn well eleni a'r flwyddyn nesaf, ond bydd y twf yn lefelu wedyn, ar y cyfan, yn y tymor canolig. Yn ddiâu, ceir nifer o gynlluniau preswyl mawr yn yr arfaeth, yn enwedig yn ne-ddwyrain Cymru.

Fodd bynnag, mae gan lawer ohonynt gyfnodau datblygu hir, ac felly bydd eu heffaith ar weithgarwch adeiladu o un flwyddyn i'r llall yn gymharol fach, o ystyried bod y farchnad breifat yn fwy o lawer na'r farchnad gyhoeddus. Adlewyrchir y farchnad gymharol wan yng Nghymru yn y data prisiau tai diweddaraf. Mae cyfres addasu prisiau tai yn ôl amrywiaeth SYG yn dangos gostyngiad o 2.1% o un chwarter i'r llall yn y lefel ar gyfer Cymru yn ystod ail chwarter eleni, gyda'r gyfradd twf flynyddol yn gostwng i 1.2% yn unig. Mae adroddiad Halifax yn dangos proffil tebyg, gyda gostyngiad o 1.1% o un chwarter i'r llall a chynnydd blynyddol o 2.9%, tra bo mynegai Nationwide yn dangos +1% a -0.8%, yn y drefn honno, ar yr un mesurau. Dyma rai o'r ffigurau gwannaf o ran twf diweddar mewn prisiau tai ledled y rhanbarthau a'r gwledydd datganoledig.

Mae'r rhagolygon ar gyfer adeiladu seilwaith yn dda yn y tymor byr, gydag allbwn y sector yn debygol o gyrraedd ei lefel uchaf erioed yn 2016, wedi'i sbarduno i raddau helaeth gan gyfleuster adfer ynni Wheelabrator yng Nglannau Dyfrdwy. Cafodd prosiect Morlyn Llanw Bae Abertawe ganiatâd cynllunio ym mis Mehefin, a'r dyddiad dechrau diweddaraf ar gyfer gwaith adeiladu'r prosiect yw dechrau 2017. Hefyd, mae rhai prosiectau bach i ganolig yn yr arfaeth ar yr M4, gan gynnwys prosiect gwerth £40m i adnewyddu twnelau Bryn-glas, a oedd i fod i ddechrau tua diwedd 2015, a phrosiect gwerth £20m i wella cyffordd 28, y disgwylir iddo ddechrau eleni.

Mae'r sector adeiladu diwydiannol yn sector arall lle y disgwylir twf da yn ystod rhan gynnar cyfnod y rhagolwg, ond disgwylir i'r twf hwnnw arafu ar ôl hynny. Yn wahanol i ran helaeth o weddill y DU, mae'n debygol mai adeiladu ffatrioedd fydd prif sbardun yr ehangu, yn hytrach nag adeiladu warysau. Un o'r prosiectau adnewyddu diwydiannol a masnachol mwyaf yng Nghymru yw'r gwaith parhaus i ailddatblygu hen Lofa Oakdale, ger Caerffili. Mae'r safle 400 erw wrthi'n cael ei adfywio gan Gyngor Bwrdeistref Caerffili mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, ac mae wedi cael swm sylweddol o gyllid gan yr Undeb Ewropeaidd. Disgwylir mai'r datblygiad nesaf ar y safle fydd uned gweithgynhyrchu a storio gwerth £17m ar gyfer IG Doors, a disgwylir i'r gwaith hwnnw ddechrau ym mis Mehefin 2016.

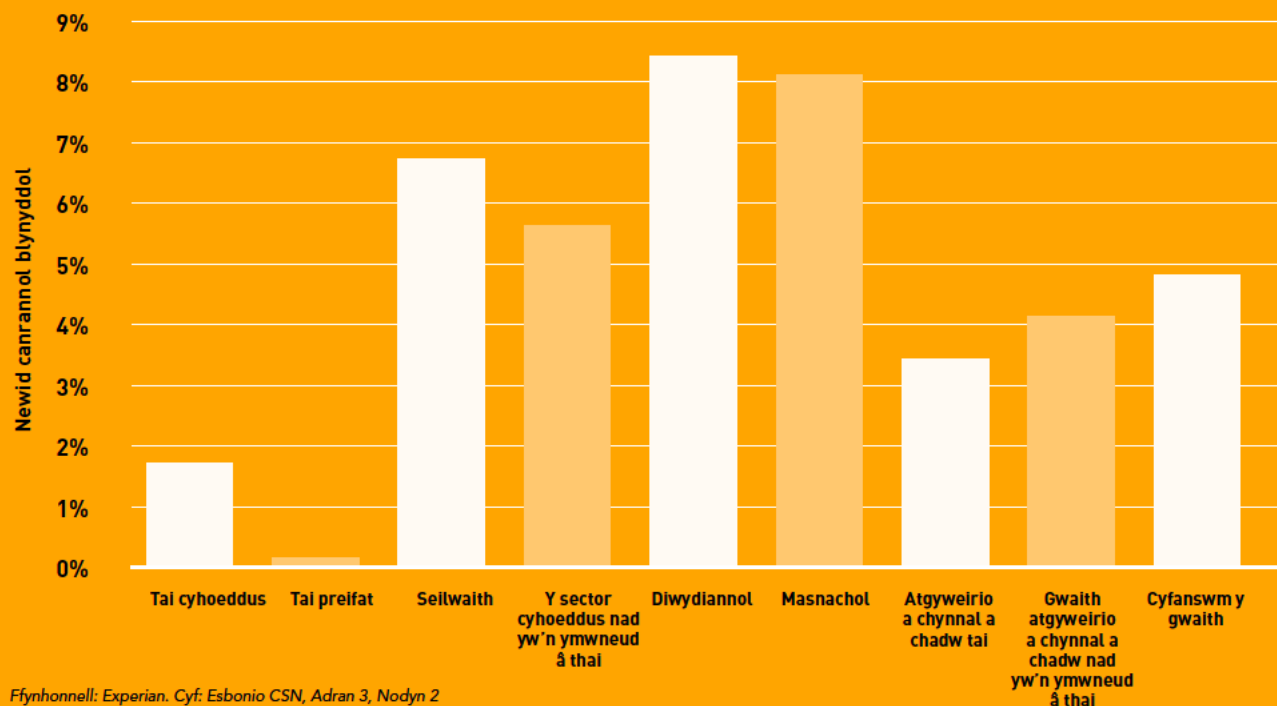
Roedd perfformiad y sector adeiladu masnachol yn wael iawn yn ystod 2014, ac mae'n ymddangos bod gweithgarwch wedi parhau i leihau yn ystod 2015. Fodd bynnag, yn sgil yr hyn sydd yn yr arfaeth, mae'n debygol y bydd y sector yn aildechrau tyfu yn 2016 a pharhau i ehangu yn y tymor canolig. Mae cynlluniau manwl ar gyfer y prosiect gwerth £500m i ailddatblygu canol dinas Abertawe wedi cael eu llunio ar ôl i ganiatâd cynllunio amlinellol gael ei roi yn 2015. Mae datblygiad defnydd cymysg yn cael ei gynig ar gyfer safle Dewi Sant, a allai gynnwys manwerthu, hamdden a swyddfeydd, tra bydd safle'r ganolfan ddinesig ar ymyl y traeth yn cynnwys cyfleusterau i dwristiaid a mannau cyhoeddus. Mae'r cyngor yn gobeithio y byddant wedi penodi datblygwyr neu ddatblygwyr erbyn diwedd y llynedd.

ALLBWN ADEILADU – CYMRU (£ MILIWN, PRISIAU 2012)

	Gwirioneddol	Newid canrannol blynyddol rhagamcanol			Cyfartaledd blynyddol
	2014	2015	2016	2017	2016-2017
Tai cyhoeddus	124	-4%	-5%	9%	1.7%
Tai preifat	636	7%	5%	-4%	0.7%
Seilwaith	557	52%	18%	-3%	6.7%
Y sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai	665	11%	1%	10%	5.6%
Diwydiannol	108	0%	10%	7%	8.4%
Masnachol	750	-13%	10%	6%	8.1%
Cyfanswm y gwaith newydd	2,839	11%	9%	2%	5.3%
Atgyweirio a chynnal a chadw tai	1,032	0%	4%	3%	3.4%
Gwaith atgyweirio a chynnal a chadw nad yw'n ymwneud â thai	674	-1%	5%	3%	4.1%
Cyfanswm atgyweirio a chynnal a chadw	1,706	0%	4%	3%	3.6%
Cyfanswm y gwaith	4,545	7%	7%	2%	4.8%

Ffynhonnell: Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodiadau 1 a 2

TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL 2016-2017 – CYMRU

Ffynhonnell: Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 2

Mae ARR Cymru, sef 5,440, yn 4.7% o gyflogaeth sylfaen 2016, sef y gyfradd uchaf o blith rhanbarthau Lloegr a'r gwledydd datganoledig eraill, a chyfradd uwch o lawer na chyfradd y DU, sef 1.7%.

Cododd y ganran o dai cymdeithasol sy'n cyrraedd Safon Ansawdd Tai Cymru 5% arall yn ystod y flwyddyn hyd at fis Mawrth 2015, i 72%, ond mae hyn yn awgrymu efallai y bydd angen i'r rhaglen gyflymu ychydig er mwyn cyrraedd y targed ar gyfer 2020.

2.9 Allbwn adeiladu – rhagolygon hirdymor (2016-2020)

Mae'r rhagolygon allbwn ar gyfer y pum mlynedd rhwng 2016 a 2020 yn dangos cyfradd gadarn iawn o 7.1% y flwyddyn ar gyfartaledd, wedi'i sbarduno i raddau helaeth gan dwf seilwaith sy'n uwch na 21% y flwyddyn wrth i waith ddechrau ar brosiect Wylfa yn 2019. Fodd bynnag, disgwylir i bob sector weld rhyw lefel o ehangu, a hyd yn oed petai Wylfa yn cael ei eithrio, rhagamcener cynnydd blynyddol o 3.7% ar gyfartaledd, yn rhannol o ganlyniad i Lywodraeth Cymru yn llwyddo i ddenu cyllid o ffynonellau eraill drwy systemau arloesol.

Mae rhai rhaglenni tai sylweddol yn yr arfaeth a ddylai sbarduno twf o ran allbwn tai cyhoeddus yn y tymor canolig. Mae gan Gyngor Caerdydd gynlluniau i ddarparu 1,000 o gartrefi newydd ledled y ddinas dros y degawd nesaf, ac mae Cyngor Sir y Fflint yn bwriadu cyflawni rhaglen adfywio gwerth £500m dros y pump i saith mlynedd nesaf, a fydd yn cynnwys adeiladu llawer o dai. Fodd bynnag, mae'n bosibl mai'r sector cymdeithasau tai fydd y prif beiriant twf. Er enghraifft, Cymdeithas Dai Clwyd Alyn yw un o ddarparwyr tai cymdeithasol mwyaf blaenllaw gogledd Cymru, gan reoli mwy na 5,500 o dai. Ar hyn o bryd, mae ganddi 23 o brosiectau yn cael eu datblygu ledled Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Powys a Wrecsam, gan gynnwys 154 o unedau i'w rhentu a 26 i'w rhentu neu eu prynu.

Soniwyd eisoes am y cyfnodau datblygu hir ar gyfer cynlluniau tai preifat sydd yn yr arfaeth yn yr adran flaenorol. Un o'r prosiectau adfywio mwyaf ag elfen breswyl fawr sydd wrthi'n mynd rhagddo yng Nghymru yw'r cynllun gwerth £420m ar Heol Dumballs yng Nghaerdydd. Dechreuodd y gwaith dymchwel yn 2014 a disgwylir i'r prosiect ddarparu mwy na 2,000 o gartrefi newydd erbyn 2020/21. Mae Taylor Wimpey wrthi'n cyflawni prosiect i ddatblygu 1,200 o gartrefi yn Ne Sebastopol, Torfaen. Bydd cam 1 y cynllun, ar gyfer 101 o unedau, yn dechrau yn fuan.

Yr elfen amlycaf yn y rhagolwg pum mlynedd ar gyfer y sector seilwaith yw dechrau'r gwaith o adeiladu gorsaf niwclear newydd yn Wylfa yn 2019. Fodd bynnag, nid hwn yw'r unig brosiect mawr a fydd yn dechrau yn ystod ail hanner cyfnod y rhagolwg. Disgwylir i'r gwaith ar goridor newydd yr M4 ger Casnewydd ddechrau yn 2018, ac yn yr is-sector rheilffyrdd caiff gwerth mwy na £2bn o waith trydaneiddio ac adnewyddu ei wneud yng Nghymru yn ystod Cyfnod Rheoli 5 (CP5) Network Rail, rhwng 2015 a 2019, ac nid oes dim o'r gwaith hwn wedi'i oedi.

Disgwylir i'r pwyslais yn y sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai newid o'r is-sector addysg i'r sector iechyd yn y tymor canolig. Ar wahân i'r Ganolfan Gofal Critigol gwerth £245m, mae cynigion ar gyfer buddsoddi £200m arall yn Ysbyty Felindre wrthi'n cael eu datblygu. Mae'r ysbyty, sydd wedi'i lleoli yng Nghaerdydd, yn darparu gwasanaethau gofal cancer arbenigol i ddeddwyrain Cymru. Y gobaith yw y bydd cyllid ar gyfer y gwaith yn cael ei ddarparu drwy'r model dosbarthu dielw, a ddatblygwyd yn wreiddiol gan Lywodraeth yr Alban fel dewis arall yn lle'r fenter cyllid preifat. Mae gwerth tua £82m o waith ailddatblygu yn Ysbyty Treforys yn Abertawe i fod i gael ei gwblhau o gwmpas yr adeg hon, ond mae achos busnes yn cael ei lunio ar gyfer rhagor o waith, gan gynnwys adleoli gwasanaethau mamolaeth sydd wedi'u lleoli ar hyn o bryd yn Ysbyty Singleton, canolfan gardiaidd newydd, ac uned iechyd meddwl aciwt i oedolion. Amcangyfrifir bod y gwaith adeiladu ar yr elfennau hyn yn werth £154m. Bydd y carchar mawr yn Wrecsam yn parhau i sicrhau llif allbwn ar gyfer y flwyddyn nesaf, o leiaf.

Mae'r cyfnod datblygu byr iawn ar gyfer cynlluniau adeiladu diwydiannol yn golygu mai yn anaml iawn y bydd gwybodaeth am y prosiect yn ymestyn yn hwy na dwy flynedd, ac felly mae'n rhaid dibynnu mwy ar asesu'r hyn sy'n sbarduno galw yn y sector. Mae twf allbwn gweithgynhyrchu o 1.6% y flwyddyn ar gyfartaledd yn annhebygol o sbarduno llawer o alw am adeiladu ffatrioedd. Mae'r rhagolygon yn well o ran y galw am gyfleusterau dosbarthu a logisteg, gyda chynnydd rhagamcanol mewn allbwn trafndiaeth a storio o 2% y flwyddyn ar gyfartaledd, er nad yw hyn, hyd yn oed, yn arbennig o gryf.

O'r sectorau sy'n sbarduno galw am adeiladau masnachol, rhagamcener mai yn y sector gwybodaeth a chyfathrebu (3.1%) y bydd twf blynyddol cyfartalog ar ei gryfaf, gyda'r sector gwasanaethau proffesiynol a gwasanaethau preifat eraill (2.8%) yn dilyn. Disgwylir i'r ehangu yn y sectorau ariannol ac yswiriant, cyfanwerthu a manwerthu, a llety, gwasanaethau bwyd a hamdden fod yn is, sef rhwng 2% a 2.5% y flwyddyn ar gyfartaledd, sy'n awgrymu bod y galw'n debygol o fod yn gryfach am adeiladau swyddfeydd yn hytrach nag adeiladau manwerthu neu hamdden.

2.10 Y Tu Hwnt i 2020

Bydd adeiladu gorsaf niwclear newydd yn Wylfa yn parhau i greu llif allbwn ymhell y tu hwnt i gyfnod y rhagolwg presennol – yn ôl Cymdeithas y Diwydiant Niwclear bydd y prosiect yn cael ei gyflawni yn 2025 – ac mae nifer o brosiectau eraill yn yr arfaeth ar gyfer Ynys Môn a allai wneud yr ynys yn ganolbwynt i weithgarwch adeiladu am sawl blwyddyn i ddod.

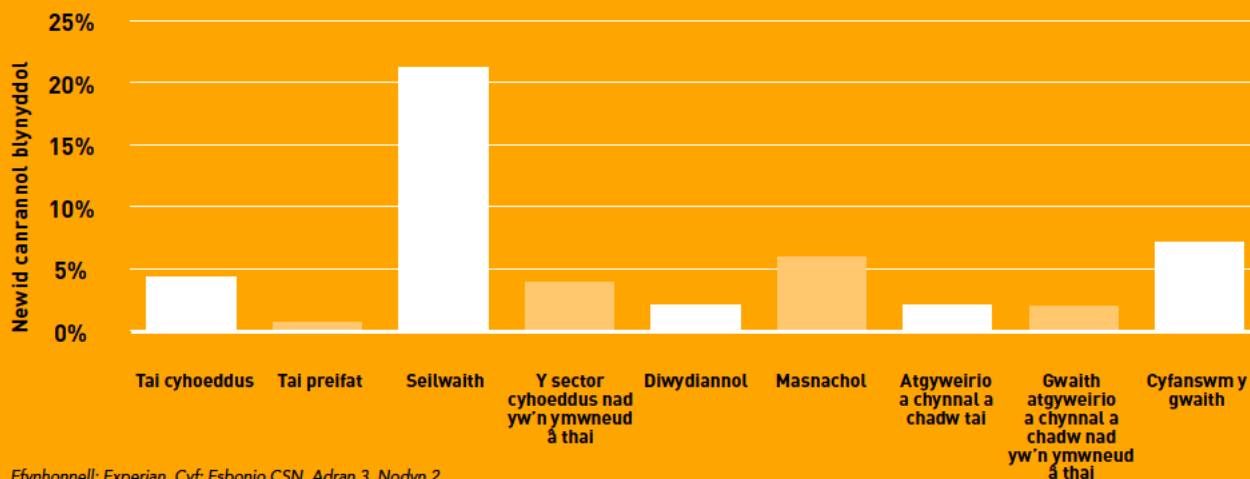
Mae llawer ohonynt yn aros i bwysu a mesur llwyddiant neu ddiffyg llwyddiant prosiect Morlyn Llanw Abertawe, ac os gwelir ei fod yn ddichonadwy, gallai arwain at amrywiaeth o brosiectau o'r fath o gwmpas arfordir Cymru.

ALLBWN ADEILADU – CYMRU (£ MILIWN, PRISIAU 2012)

	Amcangyfrif	Newid canrannol blynyddol rhagamcanol					Cyfartaledd blynyddol
		2015	2016	2017	2018	2019	
Tai cyhoeddus	118	-5%	9%	11%	4%	4%	4.3%
Tai preifat	682	5%	-4%	-4%	2%	4%	0.6%
Seilwaith	847	18%	-3%	8%	77%	20%	21.2%
Y sector cyhoeddus nad yw'n ymwneud â thai	740	1%	10%	4%	-1%	5%	3.9%
Diwydiannol	108	10%	7%	1%	-3%	-4%	2.0%
Masnachol	656	10%	6%	6%	6%	1%	5.9%
Cyfanswm y gwaith newydd	3,151	9%	2%	4%	24%	10%	9.5%
Atgyweirio a chynnal a chadw tai	1,032	4%	3%	-1%	3%	3%	2.3%
Gwaith atgyweirio a chynnal a chadw nad yw'n ymwneud â thai	669	5%	3%	0%	1%	1%	1.9%
Cyfanswm atgyweirio a chynnal a chadw	1,701	4%	3%	-1%	2%	2%	2.2%
Cyfanswm y gwaith	4,852	7%	2%	2%	16%	8%	7.1%

Ffynhonnell: Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodiadau 1 a 2

TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL 2016-2020 – CYMRU

Ffynhonnell: Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 2

ADRAN 3

RHAGOLYGN CYFLOGAETH AR GYFER Y DIWYDIANT ADEILADU YNG NGHYMURU

3.1 Rhagolygon ar gyfer cyfanswm cyflogaeth yn y diwydiant adeiladu yn ôl galwedigaeth

Mae'r tabl gyferbyn yn nodi cyflogaeth wirioneddol ar gyfer y diwydiant adeiladu (SICs 41-43, 71.1 a 74.9) yng Nghymru yn 2014, cyfanswm amcangyfrifedig cyflogaeth ar draws 28 o gategoriâu galwedigaethol yn 2015 a rhagolygon ar gyfer y diwydiant rhwng 2016 a 2020. Ceir dadansoddiad llawn o grwpiau galwedigaethol yn Adran 5 o Esbonio CSN.

Disgwylir i dwf cyflogaeth cyfartalog blynyddol yng Nghymru fod ar gyfradd gadarn iawn o 2.9% dros y pum mlynedd hyd at 2020, sy'n uwch o lawer na'r gyfradd ar gyfer y DU, sef 1.1%. Yn wahanol i weddill y DU, rhagamcenir y bydd twf cyflogaeth yng Nghymru yn cyflymu eto ar ddiwedd cyfnod y rhagolwg, wrth i waith ar brosiect Wylfa godi stêm. Er nad yw adeiladu gorsaf niwclear yn waith arbennig o lafurddwys o gymharu ag adeiladu tai neu waith cynnal a chadw, er enghraifft, ar

uchafbwynt y gweithgarwch ar Wylfa, disgwylir y bydd bron i 5,000 o weithwyr adeiladu yn cael eu cyflogi ar y prosiect.

Mewn rhifau, rhagamcenir y bydd cyflogaeth yn codi o tua 112,400 yn 2015 i 129,900 yn 2020, sef cynnydd o bron i 17,500, a dim ond Llundain, De-ddwyrain Lloegr a Gogledd-orllewin Lloegr fydd â chyfraddau uwch, sy'n berfformiad da iawn gan wlad ddatganoledig sydd â'r trydydd diwydiant adeiladu lleiaf yn y DU. Mae cyflogaeth adeiladu yng Nghymru yn debygol o gyrraedd yr un uchafbwynt â 2008 yn 2018, a rhagori arno o 5% yn 2020.

O'r 28 o gategoriâu galwedigaethol, rhagamcenir y bydd 27 yn gweld twf, gyda'r galw yn arbennig o gryf am weithwyr adeiladu proffesiynol – peirianwyr sifil, penseiri a syrffewyr – a rhai rheolwyr. Mae nifer o'r crefftau hefyd yn debygol o brofi twf o fwy na 3% y flwyddyn mewn galw am gyflogaeth dros gyfnod y rhagolwg.

CYFANSWM CYFLOGAETH YN ÔL GALWEDIGAETH – CYMRU

	Gwirioneddol 2014	Amcangyfrif 2015	Rhagolwg	
			2016	2020
Uwch reolwyr, rheolwyr gweithredol a rheolwyr prosesau busnes	4,070	4,020	4,110	4,330
Rheolwyr prosiectau adeiladu	1,260	1,350	1,410	1,600
Rheolwyr prosesau adeiladu eraill	7,690	7,710	8,120	9,450
Staff proffesiynol, technegol, TG a staff swyddfa eraill nad ydynt yn staff adeiladu	10,460	11,150	11,530	12,440
Goruchwylwyr crefftiau adeiladu	2,330	2,260	2,250	2,340
Crefftiau pren a dodrefnwyr mewnol	14,030	14,100	14,650	16,000
Bricwyr	6,910	6,820	7,120	7,920
Arbenigwyr amlen adeilad	3,910	4,230	4,410	4,850
Peintwyr ac addurnwyr	5,040	5,460	5,710	6,480
Plastrwyr	4,220	4,530	4,760	5,310
Towyr	1,430	1,410	1,460	1,580
Gosodwyr llawr	130	140	140	160
Gwydrwyr	580	570	590	610
Gweithredwyr adeiladu arbenigol nec*	3,800	4,110	4,220	4,570
Sgaffaldwyr	810	810	840	900
Gweithredwyr peiriannau	1,810	1,760	1,780	1,980
Mecanyddion/gosodwyr cyfarpar	1,410	1,420	1,490	1,700
Gosodwyr dur/strwythurol	1,250	1,220	1,250	1,320
Llafurwyr nec*	5,410	5,750	6,010	6,690
Crefftiau trydanol a gwaith gosod	7,000	6,860	7,110	7,850
Crefftiau Plymio a HVAC	10,260	10,070	10,480	11,810
Logisteg	740	750	750	770
Gweithredwyr peirianeg sifil nec*	1,320	1,350	1,420	1,630
Gweithredwyr nad ydynt yn ymwneud ag adeiladu	1,190	1,290	1,290	1,230
Peirianwyr sifil	2,220	2,240	2,350	2,720
Gweithwyr adeiladu a staff technegol proffesiynol eraill	4,990	5,370	5,660	6,600
Penseiri	1,130	1,210	1,280	1,480
Syrfewyr	4,130	4,440	4,750	5,580
Cyfanswm (SIC 41-43)	97,060	99,140	102,900	113,520
Cyfanswm (SIC 41-43, 71.1, 74.9)	109,530	112,400	116,940	129,900

Ffynhonnell: SYG, CSN, Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodiadau 5 a 6
*Heb eu dosbarthu mewn man arall

3.2 Gofynion recriwtio blynyddol (ARR) yn ôl galwedigaeth

Gofyniad gros yw'r ARR sy'n ystyried llifau'r gweithlu i mewn ac allan o'r diwydiant adeiladu oherwydd ffactorau fel symudiadau rhwng diwydiannau, mudo, salwch ac ymddeoliad. Fodd bynnag, nid yw'r llifau hyn yn cynnwys ymuno â'r diwydiant yn dilyn hyfforddiant, oherwydd anghysondeb a chwmpas data cyflenwi. Felly, mae'r ARR yn rhoi syniad o nifer y cyflogeion newydd y byddai angen eu recriwtio i'r diwydiant adeiladu bob blwyddyn er mwyn gwireddu'r allbwn a ragwelir.

Mae ARR Cymru, sef 5,440, yn 4.7% o gyflogaeth sylfaen 2016, sef y gyfradd uchaf o blith rhanbarthau Lloegr a'r gwledydd datganoledig eraill, a chyfradd uwch o lawer na chyfradd y DU, sef 1.7%. Mae tueddiad y wlad i gollu rhan sylweddol o'i gweithlu adeiladu dros y ffin i Dde-orllewin a Gogledd-orllewin Lloegr yn golygu bod ei ARR yn parhau i fod yn uchel. Rhagamcenir cymarebau ARR sy'n uwch na 5% ar gyfer nifer o alwedigaethau crefft ac ambell alwedigaeth rheoli a phroffesiynol.

Noder mai gofynion cyflogaeth yw pob ARR a gyflwynir yn yr adran hon ac nid o reidrwydd gofynion hyfforddiant. Y rheswm dros hyn yw y bydd rhai newydd-ddyfodiaid i'r diwydiant adeiladu, fel ymfudwyr medrus neu'r rheini o ddiwydiannau eraill lle y mae sgiliau tebyg yn cael eu defnyddio eisoes, yn gallu gweithio yn y diwydiant heb fod angen ailhyfforddiant sylweddol arnynt.

Mae gweithredwyr nad ydynt yn ymwneud ag adeiladu yn grŵp galwedigaethol amrywiol sy'n cynnwys yr holl weithgareddau o dan ambarél SICs 41-43, 71.1 a 74.9 na ellir eu dosbarthu mewn manau eraill, fel glanhawyr, galwedigaethau diogelwch elfennol nec ac arolygwyr ac aseswyr rheolaidd. Gall y sgiliau sydd eu hangen ar gyfer y galwedigaethau hyn gael eu trosglwyddo'n hawdd i ddiwydiannau eraill ac mae rhagweld symudiad o'r fath yn beryglus o gofio'r ffaith bod prinder data ategol cadarn. Felly, ni chaiff yr ARR ar gyfer gweithredwyr nad ydynt yn ymwneud ag adeiladu ei gyhoeddi.

GOFYNIAD RECRIWTIO BLYNYDDOL YN ÔL GALWEDIGAETH – CYMRU

	2016-2020
Uwch reolwyr, rheolwyr gweithredol a rheolwyr prosesau busnes	160
Rheolwyr prosiectau adeiladu	-
Rheolwyr prosesau adeiladu eraill	-
Staff proffesiynol, technegol, TG a staff swyddfa eraill nad ydynt yn staff adeiladu	1,020
Goruchwylwyr crefftau adeiladu	160
Crefftau pren a dodrefnwyr mewnol	920
Bricwyr	660
Arbenigwyr amlen adeilad	170
Peintwyr ac addurnwyr	450
Plastrwyr	160
Towyr	120
Gosodwyr llawr	-
Gwydrwyr	<50
Gweithredwyr adeiladu arbenigol nec*	-
Sgaffaldwyr	<50
Gweithredwyr peiriannau	70
Mecanyddion/gosodwyr cyfarpar	150
Gosodwyr dur/strwythurol	<50
Llafurwyr nec*	600
Crefftau trydanol a gwaith gosod	270
Crefftau Plymio a HVAC	<50
Logisteg	<50
Gweithredwyr peirianeg sifil nec*	<50
Peirianwyr sifil	-
Gweithwyr adeiladu a staff technegol proffesiynol eraill	200
Penseiri	130
Syrfewyr	100
Cyfanswm (SIC 41-43)	5,010
Cyfanswm (SIC 41-43, 71.1, 74.9)	5,440

Ffynhonnell: CSN, Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodiadau 5 a 6
*Heb eu dosbarthu mewn man arall

ADRAN 4

CYMARIAETHAU LEDLED Y DU

Mae rhagolwg cyffredinol y DU o gynnydd blynyddol cyfartalog o 2.5% mewn allbwn dros y cyfnod rhwng 2016 a 2020 ychydig yn uwch na'r cynnydd o 2.1% a welwyd yn y cyfnod diwethaf o dwf yn y diwydiant adeiladu, rhwng 1995 a 2007. Fodd bynnag, mae hynny'n cuddio rhai perfformiadau gwahanol iawn gan ranbarthau a'r gwledydd datganoledig, o ehangu disgwylidig o fwy na 7% yng Nghymru i ddim ond 0.5% yn yr Alban.

2.5%

Cymru a De-orllewin Lloegr sydd yn y safleoedd uchaf o ran twf, ac mae hynny wedi bod yn wir ers cryn amser, ond mae eu perfformiad cryf wedi'i briodoli i raddau helaeth i'r prosiectau adeiladu gorsafoedd niwclear newydd yn Hinkley Point a Wylfa. Rhagamcenerir y bydd gan Lundain Fwyaf hefyd sector seilwaith cryf, gyda gwaith yn dechrau ar yr estyniad i'r Northern Line a phrosiectau Llwybr Llanw Afon Tafwys a High Speed 2 yn yr arfaeth. Dylai'r prosiectau hyn wneud mwy na gwrthbwyso cwblhau cynlluniau Crossrail a Thameslink.

Er bod disgwyl i'r twf yn Llundain a Dwyrain Lloegr fod yn gadarn, mae'r rhagolwg ar gyfer De-ddwyrain Lloegr yn gymharol wael, gyda phrinder prosiectau mawr yn yr arfaeth, ac eithrio cynllun Paramount Park gwerth £2bn. Felly, mae De-ddwyrain Lloegr yn llai canolog i'r rhagolygon nag y gall fod ar adegau.

Mae Gogledd Iwerddon yn debygol o fod yn un o'r rhanbarthau sy'n tyfu gyflymaf dros y pum mlynedd hyd at 2020, ond bydd allbwn adeiladu yn ailddechrau tyfu o sylfaen isel iawn a cheir pryderon y gallai'r ansicrwydd gwleidyddol presennol beri oedi i ddechrau prosiectau cyhoeddus.

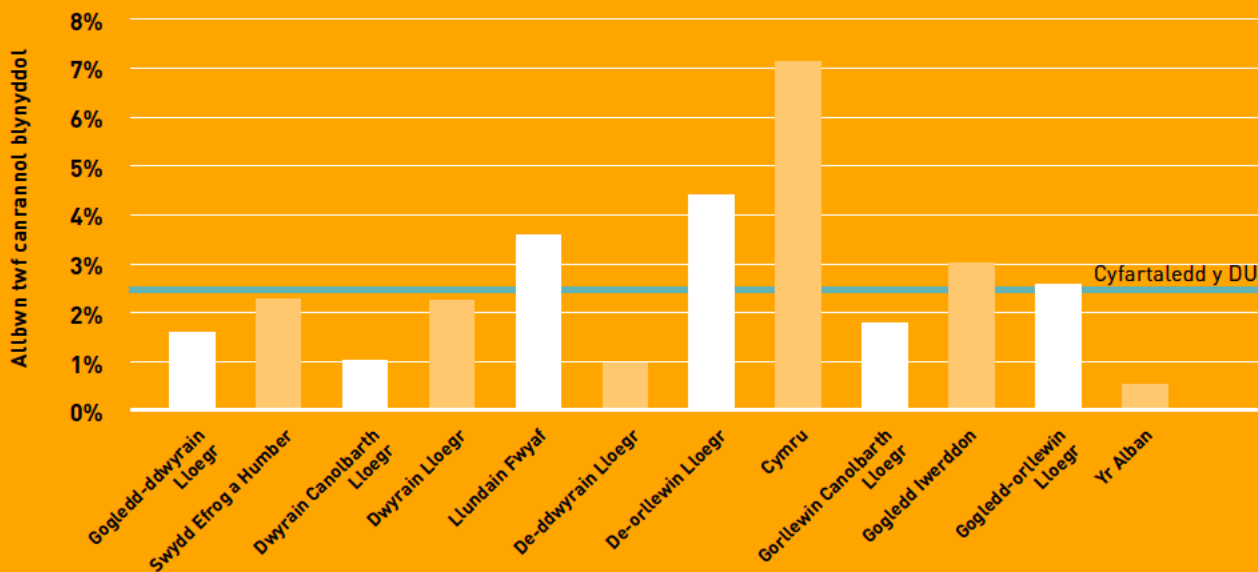
Yn yr Alban, ceir lefel eithriadol o uchel o fuddsoddi mewn seilwaith ar hyn o bryd, gyda'r allbwn yn 2014 tua dwbl cyfartaledd blynyddol y 10 mlynedd diwethaf, ac roedd disgwyl iddo gynyddu ymhellach yn 2015. Ar ôl hynny, bydd prosiectau, megis yr amrywiaeth o brosiectau uwchraddio traffyrdd, yn dechrau cael eu cwblhau ac mae'n debygol y bydd gweithgarwch yn y sector yn gostwng yn sydyn, gan olygu bod cyfradd gyffredinol yr Alban o ran twf yn y diwydiant adeiladu yn gostwng i ddim ond hanner canran y flwyddyn, ar gyfartaledd.

Mae twf cyflogaeth ledled y rhanbarthau a'r gwledydd datganoledig yn tueddu i adlewyrchu'r twf o ran allbwn, ond ar lefel is oherwydd yr enillion mewn cynhyrchiant a ddisgwylir a chyda rhai mân addasiadau, yn dibynnu ar b'un a yw'r twf mewn allbwn mewn sectorau â llafurddwysedd uchel neu isel. Rhagamcenerir y bydd twf cyflogaeth blynyddol o 1.1%, ar gyfartaledd, ledled y DU yn ei chyfanrwydd dros y cyfnod rhwng 2016 a 2020, gydag uchafbwynt o 2.9% yng Nghymru ac isafbwynt o ostyngiad o 0.7% y flwyddyn yn yr Alban. Er gwaethaf y ffaith nad yw adeiladu gorsaf niwclear yn waith arbennig o lafurddwys, mae Wylfa yn brosiect mawr iawn mewn marchnad fach, felly bydd yn ychwanegu bron i 2% at gyflogaeth adeiladu yng Nghymru yn 2020. Mae'r effaith yn llai yn Ne-orllewin Lloegr, sydd â marchnad adeiladu fwy, ond hyd yn oed yn y rhanbarth hwnnw, bydd yn helpu i sbarduno twf da mewn cyflogaeth, sef dros 2% y flwyddyn, ar gyfartaledd. Yn yr Alban, y gwrthwyneb sy'n wir, ac mae gostyngiad sydyn mewn allbwn seilwaith, er gwaethaf ei mewnbwn llafur cymharol isel, yn debygol o arwain at ostyngiad mewn cyflogaeth adeiladu yn y wlad honno ar ôl 2016.

Gall patrwm ARR edrych yn wahanol iawn i'r proffil o allbwn a chyflogaeth, gan fod gan rai rhanbarthau a gwledydd datganoledig hanes o fewnlifau net cryf a bod rhai yn dioddef all-lifau net mawr. Llundain Fwyaf a Chymru sy'n tueddu i ddangos yr enghreifftiau mwyaf eithafol o'r patrwm hwn. Mae gan Lundain ARR cymharol isel, er gwaethaf twf cyflogaeth rhagamcanol cryf (2% y flwyddyn), gan ei bod yn denu gweithwyr adeiladu o bob cwr o'r DU a'r tu hwnt, felly mae ei ARR o 0.9% yn isel o gymharu â chyflogaeth sylfaen 2016. Ar ben arall y raddfa, mae Cymru'n tueddu i ddioddef all-lifoedd net cryf, yn enwedig i Ogledd-orllewin a De-orllewin Lloegr, ac mae hyn, o'i gyfuno â rhagolwg cadarnhaol o ran twf cyflogaeth ac allbwn, yn golygu bod ei ARR o 4.7% yn uchel o gymharu â chyflogaeth sylfaen 2016.

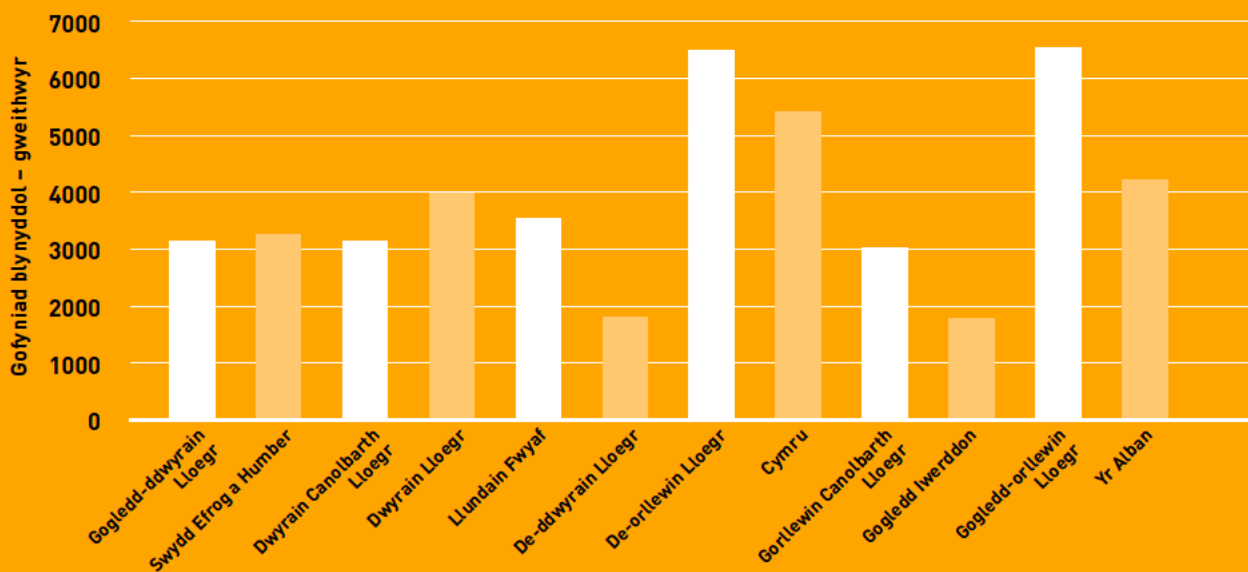

TWF ALLBWN ADEILADU CYFARTALOG BLYNYDDOL YN ÔL RHANBARTH 2016-2020 CYMRU

Ffynhonnell: Experian. Cyf: Esbonio CSN, Adran 3, Nodyn 2

GOFYNIAD RECRIWTIO BLYNYDDOL (ARR) YN ÔL RHANBARTH 2016-2020

Ffynhonnell: CSN, Experian

Disgwylir i dwf cyflogaeth cyfartalog blynyddol yng Nghymru fod ar gyfradd gadarn iawn o 2.9% dros y pum mlynedd hyd at 2020, sy'n uwch o lawer na'r gyfradd ar gyfer y DU, sef 1.1%.

ESBONIO CSN

Mae'r atodiad hwn yn darparu manylion ac eglurhad pellach am rai o'r pwyntiau a wneir yn yr adroddiad.

Mae **Adran 1** yn rhoi trosolwg o'r dulliau sylfaenol a ddefnyddir gan CSN, drwy weithio mewn partneriaeth ag Experian, i greu'r gyfres o adroddiadau ar lefel y DU, ar lefel genedlaethol ac ar lefel ranbarthol.

Rhydd **Adran 2** restr termau sy'n esbonio rhai o'r termau a ddefnyddir yn yr adroddiadau.

Mae **Adran 3** yn cynnwys rhai nodiadau pellach yn ymwneud â'r ffynonellau data a ddefnyddiwyd ar gyfer y siartiau a'r tablau amrywiol. Mae'r adran hon hefyd yn nodi ystyr y term 'ôl troed', pan drafodir y meysydd cyfrifoldeb sydd gan Gyngor Sgiliau Sector (CSS) neu Gyrrff Sector.

Mae **Adran 4** yn esbonio'r diffiniadau o sectorau a ddefnyddir yn yr adroddiad ac yn nodi enghreifftiau o'r hyn sy'n cael ei gynnwys ym mhob un.

Mae **Adran 5** yn rhoi dadansoddiad manwl o'r 28 o grwpiau galwedigaethol yn ôl codau dosbarthiad galwedigaethol safonol (SOC) a gyfunir i ddarparu'r gofyniad cyflogaeth a recriwtio.

Mae **Adran 6**, ar ddiwedd yr atodiad hwn, yn rhoi manylion am yr ystod o adroddiadau LMI, manteision bod yn aelod o CSN a manylion cyswllt ar gyfer ymaelodi.

ADRAN 1

METHODOLEG CSN

Cefndir

Mae'r Rhwydwaith Sgiliau Adeiladu wedi bod yn esblygu ers iddo gael ei sefydlu yn 2005, gan sicrhau bod gan Sgiliau Adeiladu ffordd o gasglu a chynhyrchu gwybodaeth am anghenion cyflogaeth a hyfforddiant y diwydiant ar gyfer y dyfodol.

Sgiliau Adeiladu yw'r Cyngor Sgiliau Sector ar gyfer y Diwydiant Adeiladu, ac mae'n cynhyrchu gwybodaeth gadarn am y farchnad lafur sy'n rhoi sail i gynllunio ar gyfer anghenion sgiliau yn y dyfodol a tharged buddsoddiad.

Mae CSN yn gweithredu ar lefel genedlaethol a rhanbarthol. Mae'n cynnwys Grŵp Cenedlaethol, 12 grŵp Arsylwi, model rhagweld ar gyfer pob rhanbarth a gwlad, a Grŵp Cyfeirio Technegol. Ar hyn o bryd, mae grŵp Arsylwi yn gweithredu ym mhob un o'r naw rhanbarth yn Lloegr, yn ogystal ag yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon.

Mae'r grwpiau arsylwi yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn ar hyn o bryd ac yn cynnwys rhanddeiliaid rhanbarthol allweddol a wahoddiwyd o blith y diwydiant, Llywodraeth, byd addysg, a CSSau a Chyrff Sector eraill, y mae pob un ohonynt yn cyfrannu gwybodaeth am y diwydiant lleol a safbwyntiau ynghylch hyfforddiant, sgiliau, recriwtio, cymwysterau a pholisi. Mae'r Grŵp Cenedlaethol hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r diwydiant, Llywodraeth, byd addysg, a CSSau a Chyrff Sector eraill. Mae'r Grŵp hwn yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn, gan nodi'r sefyllfa genedlaethol sy'n sail i'r grwpiau Arsylwi i bob pwrpas.

Wrth wraidd CSN, ceir nifer o fodelau sy'n creu rhagolygon o ofynion cyflogaeth o fewn y diwydiant ar gyfer amrywiaeth o grwpiau galwedigaethol. Caiff y modelau eu cynllunio a'u rheoli gan Experian dan awdurdod ac arweiniad annibynnol y Grŵp Cyfeirio Technegol sy'n cynnwys ystadegwyr ac arbenigwyr ym maes modelu.

Mae'r modelau wedi esblygu dros amser a byddant yn parhau i wneud hynny er mwyn sicrhau eu bod yn ystyried ymchwil newydd fel y caiff ei chyhoeddi yn ogystal â thechnegau modelu newydd a gwell.

Dim ond ar ôl ymgynghori â'r Grŵp Cyfeirio Technegol y caiff newidiadau eu gwneud i'r model yn y dyfodol.

Y modelau

Mae'r modelau yn dibynnu ar gyfuniad o waith ymchwil sylfaenol a safbwyntiau gan CSN er mwyn eu hwyluso. Defnyddir data cenedlaethol fel sail i'r tybiaethau sy'n ategu'r modelau, a gaiff eu haddasu wedyn gyda chymorth y grwpiau Arsylwi a'r Grŵp Cenedlaethol. Mae gan Gymru, yr Alban, Gogledd Iwerddon a phob rhanbarth yn Lloegr eu modelau eu hunain (er bod yr holl fodelau yn gydberthynol o ganlyniad i symudiadau llafur) ac, yn ogystal, ceir un model cenedlaethol sy'n gweithredu fel cyfyngiad ar y modelau unigol ac yn sicrhau y gwneir y defnydd gorau o'r data mwyaf cadarn (sydd ar gael ar lefel genedlaethol).

Mae'r modelau yn rhagweld y galw am weithwyr medrus, a'u cyflenwad, ar wahân. Mae'r gwahaniaeth rhwng y galw a'r cyflenwad yn creu'r gofyniad cyflogaeth. Mae'r lefelau a ragwelir o ran cyfanswm cyflogaeth yn deillio o ddisgwyliadau ynghylch allbwn a chynhyrchiant adeiladu. Mae hyn, yn ei hanfod, yn seiliedig ar y cwestiwn 'Faint o bobl y bydd eu hangen er mwyn creu'r allbwn a ragwelir, o ystyried y tybiaethau a wnaethpwyd ynghylch cynhyrchiant?'

Gofyniad gros yw'r gofyniad recriwtio blynyddol (ARR) sy'n ystyried llifau'r gweithlu i mewn ac allan o'r diwydiant adeiladu o ganlyniad i ffactorau fel symudiadau rhwng diwydiannau, mudo, salwch ac ymddeoliad. Fodd bynnag, nid yw'r llifau hyn yn cynnwys symudiadau i'r diwydiant o hyfforddiant, er bod data cadarn ynghylch y ddarpariaeth hyfforddiant yn cael ei ddatblygu gan CITB mewn partneriaeth ag asiantaethau ariannu cyhoeddus, addysg bellach, addysg uwch a chynrychiolwyr cyflogwyr. Felly, mae'r gofyniad recriwtio blynyddol yn rhoi syniad o nifer y cyflogeion newydd y byddai angen eu recriwtio i'r diwydiant adeiladu bob blwyddyn er mwyn gwreiddu'r allbwn a ragwelir.

Caiff amcangyfrifon o'r galw eu seilio ar ganlyniadau grwpiau trafod sy'n cynnwys arbenigwyr o'r diwydiant, darlun o allbwn y diwydiant adeiladu a modelau integredig sy'n ymwneud â pherfformiad economaidd cenedlaethol a rhanbarthol ehangach. Mae'r modelau yn ddynamig ac yn adlewyrchu hinsawdd economaidd gyffredinol y DU ar unrhyw adeg benodol. Er mwyn

creu'r galw am lafur, mae'r modelau yn defnyddio set o ystadegau penodol ar gyfer pob prif fath o waith er mwyn pennu'r gyflogaeth sydd ei hangen, yn ôl crefft, i greu'r lefelau a ragwelir o ran allbwn adeiladu. Mae'r cyflenwad llafur ar gyfer pob math o grefft neu broffesiwn yn seiliedig ar gyflenwad y flwyddyn flaenorol (cyfanswm y stoc cyflogaeth) wedi'i gyfuno â'r llifau i mewn ac allan o'r farchnad lafur.

Mae'r gollyngiadau (all-lifau) allweddol y bydd angen eu hystyried fel a ganlyn:

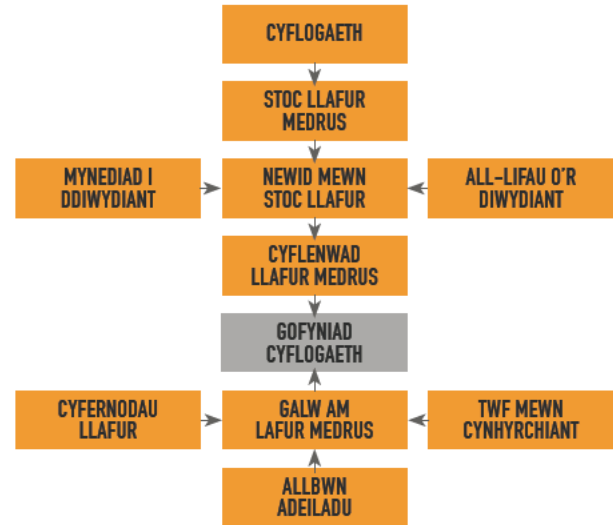
- Trosglwyddiadau i ddiwydiannau eraill
- Allfudo rhyngwladol/domestig
- Ymddeoliadau parhaol (gan gynnwys salwch parhaol)
- All-lif oherwydd salwch dros dro a dyletswyddau yn y cartref.

Mae'n debygol mai trosglwyddo i ddiwydiannau eraill fydd y prif reswm dros all-lif.

Mae llifau i mewn i'r farchnad lafur yn cynnwys y canlynol:

- Trosglwyddiadau o ddiwydiannau eraill
- Mewnfudo rhyngwladol/domestig
- Mewnllif oherwydd salwch dros dro a dyletswyddau yn y cartref.

Mae'n debygol mai trosglwyddo o ddiwydiannau eraill fydd y llif mwyaf sylweddol. Dangosir crynodeb o'r model yn y siart llif.

ADRAN 2

RHESTR TERMAU

Allbwn – cyfanswm gwerth yr holl nwyddau a gwasanaethau a gynhyrchir mewn economi.

Arbenigwyr amlen adeilad – unrhyw grefft sy'n ymwneud â chladin allanol adeilad ac eithrio bricwaith, e.e. llenfuriau.

CMC (cynnyrch mewnwladol crynswth) – cyfanswm gwerth yr holl nwyddau a gwasanaethau terfynol a gynhyrchir, ar y farchnad. Mesur o incwm cenedlaethol. CMC = GYC ynghyd â threthi ar gynhyrchion llai cymorthdaliadau ar gynhyrchion.

GYC (gwerth ychwanegol crynswth) – cyfanswm yr allbwn llai gwerth y mewnbynnau a ddefnyddir yn y broses gynhyrchu. Mae GYC yn mesur cyfraniad yr economi fel gwahaniaeth rhwng allbwn gros a mewnbynnau canolradd.

Codau SIC (codau Dosbarthiad Diwydiannol Safonol) – o Ddosbarthiad Diwydiannol Safonol y Deyrnas Unedig o Weithgareddau Economaidd, a gynhyrchir gan SYG.

Codau SOC (codau Dosbarthiad Galwedigaethol Safonol) – o Ddosbarthiad Galwedigaethol Safonol y Deyrnas Unedig o Weithgareddau Economaidd, a gynhyrchir gan SYG.

Cyfernodau – er mwyn creu'r galw am lafur, mae'r model yn defnyddio set o ystadegau penodol ar gyfer pob prif fath o waith er mwyn pennu cyflogaeth, yn ôl crefft neu broffesiwn, ar sail cyflenwad y flwyddyn flaenorol. Yn ei hanfod, dyma nifer y gweithwyr sydd eu hangen ym mhob galwedigaeth neu grefft er mwyn cynhyrchu allbwn o £1m ar draws pob is-sector.

Cyflenwad – cyfanswm y stoc cyflogaeth mewn cyfnod, ynghyd â'r llifau i mewn ac allan o'r farchnad lafur. Fel arfer, caiff data ei gyfrifo gan ddefnyddio data LFS.

Cynhyrchiant – allbwn fesul cyflogai.

Galw – caiff y galw ei gyfrifo drwy ddefnyddio data ynghylch allbwn adeiladu gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) ac Adran Cyllid a Phersonél Gogledd Iwerddon (DFP), ynghyd â data ynghylch swyddi gwag o'r Arolwg Sgiliau Cyflogwyr Cenedlaethol, a gynhyrchir gan yr Adran Addysg a Sgiliau. Caiff y setiau data hyn eu trosi yn ofynion llafur yn ôl crefft drwy ddefnyddio set o gyfernodau er mwyn cynhyrchu'r ffigurau ar gyfer y galw am lafur sy'n ymwneud â lefelau allbwn a ragwelir.

LFS (Arolwg o'r Llafurlu) – arolwg a anfonir i sampl o gartrefi yn y DU, sy'n casglu gwybodaeth am gyflogaeth, diweithdra, llifau rhwng sectorau a hyfforddiant. Cesglir gwybodaeth o tua 53,000 o gartrefi bob chwarter (mae'r sampl yn cwmpasu dros 100,000 o bobl).

LMI (gwybodaeth am y farchnad lafur) – data meintiol (rhifiadol) neu ansoddol (dealltwriaeth a chanfyddiadau) ynghylch gweithwyr, cyflogwyr, cyflogau, amodau gwaith ac ati.

Macroeconomeg – astudio economi ar lefel genedlaethol, gan gynnwys cyfansymiau cyflogaeth, buddsoddiad, mewnfurion, allforion, cynhyrchu a defnydd.

Nec – heb ei ddsbarthu mewn manau eraill, fe'i defnyddir fel cyfeirnod mewn data LFS.

SYG (Swyddfa Ystadegau Gwladol) – sefydliad sy'n cynhyrchu ystadegau swyddogol am yr economi, poblogaeth a chymdeithas ar lefel genedlaethol a lleol.

ADRAN 3

NODIADAU AC OLION TRAE

Nodiadau

- 1 Ac eithrio Gogledd Iwerddon, darperir data am allbwn y rhanbarthau yn Lloegr, Cymru a'r Alban gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (SYG) ar sail prisiau cyfredol. Felly, defnyddiwyd datchwyddiadau cenedlaethol a luniwyd gan SYG er mwyn datchwyddo prisiau i sail pris cyson 2005 er mwyn gwaredu effeithiau chwyddiant.
- 2 Mae cyfradd gyfartalog flynyddol y twf o ran allbwn yn gyfradd twf gyfartalog gyfansawdd, h.y. y gyfradd y byddai'r allbwn yn tyfu bob blwyddyn pe bai'n cynyddu'n raddol dros gyfnod y rhagolwg.
- 3 Dim ond cydrannau dethol o werth ychwanegol crynswth (GYC) a ddangosir yn y tabl hwn ac felly nid ydynt yn cyfateb i'r gyfanswm.
- 4 Ar gyfer archebion am waith adeiladu newydd, gwneir cymhariaeth â Phrydain Fawr yn hytrach na'r DU, gan nad oes unrhyw setiau data ynghylch archebion ar gyfer Gogledd Iwerddon.
- 5 Caiff niferoedd cyflogaeth eu talgrynnu i'r 10 agosaf.
- 6 Mae'r tablau yn cynnwys data sy'n ymwneud â phlymwyr a thrydanwyr. Fel rhan o SIC 43, mae plymwyr a thrydanwyr sy'n gweithio ym maes contractio yn rhan annatod o'r broses adeiladu. Fodd bynnag, mae SgiliauAdeiladu yn cydnabod bod SummitSkills yn gyfrifol am y galwedigaethau hyn ar draws amrywiaeth o godau SIC, gan gynnwys SIC 43.2.
- 7 Defnyddir lleiafswm adrodd o 50 ar gyfer y gofyniad recriwtio blynyddol (ARR). O ganlyniad, nid yw rhai rhagolygon ARR ar gyfer y rhanbarthau a gwledydd datganoledig yn cyfateb i gyfanswm gofyniad y DU.
- 8 Mae'r tablau Cyflogaeth ac ARR yn dangos cyfansymiau gwahanol ar gyfer SIC41-43 a SIC41-43, 71.1 a 74.9. Mae'r cyfanswm ar gyfer SIC41-43 yn cwmpasu'r 24 grŵp galwedigaethol cyntaf ar y tablau perthnasol ac nid yw'n cynnwys peirianwyr sifil, gweithwyr proffesiynol a staff technegol eraill yn y diwydiant adeiladu, penseiri a syrfewyr. Mae'r cyfanswm ar gyfer SIC41-43, 71.1 a 74.9 yn cynnwys pob galwedigaeth.

Olion Traed ar gyfer Cyrff Sector yr Amgylchedd Adeiledig

Mae SgiliauAdeiladu yn gyfrifol am SIC 41 Codi adeiladau, SIC 42 Peirianeg sifil, SIC 43 Gweithgareddau adeiladu arbenigol a SIC 71.1 Gweithgareddau pensaernïol a pheirianeg ac ymgynghori technegol cysylltiedig.

Mae'r tabl yn crynhoi'r codau SIC (2007) a gwmpesir gan SgiliauAdeiladu:

SgiliauAdeiladu	
Cod SIC	Disgrifiad
41.1	Datblygu prosiectau adeiladu
41.2	Codi adeiladau preswyl ac amhreswyl
42.1	Adeiladu ffyrdd a rheilffyrdd
42.2	Adeiladu prosiectau cyfleustodau
42.9	Adeiladu prosiectau peirianeg sifil eraill
43.1	Dymchwel a pharatoi safleoedd
43.3	Cwblhau gwaith adeiladu a gorffeniadau
43.9	Gweithgareddau adeiladu arbenigol eraill nec
71.1*	Gweithgareddau pensaernïol a pheirianeg ac ymgynghori technegol cysylltiedig

*Mae gan The Building Futures Group ddiddordeb ymylol yn SIC 71.1.

Yr olion troed sector ar gyfer y Cyrff Sector eraill sy'n ymwneud â'r Amgylchedd Adeiledig:

SummitSkills

Ôl troed – plymio, gwresogi, awyru, aerdymheru, rhewiddiol ac electrodechnegol.

Yn cynnwys – Peirianeg gwasanaethau adeiladu.

Mae SgiliauAdeiladu yn rhannu diddordeb â SummitSkills yn SIC 43.21 Gosodiadau trydanol a SIC 43.22 Plymwaith, gwresogi ac aerdymheru. Mae SgiliauAdeiladu yn cydnabod cyfrifoldeb SummitSkills ar draws SIC 43.21 a SIC 43.22; felly caiff data sy'n ymwneud â'r sector peirianeg gwasanaethau adeiladu ei gynnwys yma, yn bennaf er mwyn cynnig darlun llawn.

The Building Futures Group

Ôl troed – gwasanaethau eiddo, tai, cyfleusterau, rheoli, glanhau.

Yn cynnwys – rheolwyr eiddo, tai a thir, syrfewyr siartredig, amcangyfrifwyr, priswyr, archwilwyr cartrefi, asiantau tai ac arwerthwyr (eiddo a chelfi), gofalwyr, gweithwyr peiriannau a gweithwyr symudol, glanhawyr ffenestri, ysgubwyr ffordd, glanhawyr, gwaith domestig, rheolwyr cyfleusterau.

Mae gan The Building Futures Group ddiddordeb ymylol yn SIC 71.1 Gweithgareddau pensaernïol a pheirianeg ac ymgynghori technegol cysylltiedig.

Sgiliau Ynni a Chyfleustodau

Ôl troed – trydan, nwy (gan gynnwys gosodwyr nwy), dŵr a rheoli gwastraff.

Yn cynnwys – cynhyrchu a dosbarthu trydan, trawsyrru, dosbarthu a gosod a chynnal a chadw dyfeisiau nwy, casglu, puro a dosbarthu dŵr, casglu a phrosesu dŵr gwastraff, rheoli gwastraff.

ADRAN 4

DIFFINIADAU: MATHAU AC ENGHREIFFTIAU O WAITH ADEILADU

Tai sector cyhoeddus – awdurdodau lleol a chymdeithasau tai, trefi newydd ac adrannau llywodraeth

Cynlluniau tai, cartrefi gofal i'r henoed a darparu ffyrdd a gwasanaethau nwy, dŵr, trydan, carthffosiaeth a draenio ar safleoedd tai.

Tai sector preifat

Yr holl adeiladau preifat at ddefnydd preswyl, megis tai, fflatiau a fflatiau deulawr, byngalos, bythynnod a darparu gwasanaethau ar gyfer datblygiadau newydd.

Seilwaith – cyhoeddus a phreifat

Dŵr

Cronfeydd dŵr, gweithfeydd puro, argaeau, gweithfeydd dŵr, gorsafoedd pwmpio, gwaith hydrolog ac ati.

Carthffosydd

Gwaith gwaredu carthion, gosod carthffosydd a ffosydd agored.

Trydan

Gwaith peirianeg sifil ac adeiladu ar gyfer ymgymeriadau trydanol megis gorsafoedd ynni, argaeau a gwaith arall ar gynlluniau trydan dŵr, ffermydd gwynt ar y tir a datgomisiynu gorsafoedd ynni niwclear.

Nwy, cyfathrebu, trafndiaeth awyr

Gweithfeydd nwy, prif gyflenwad nwy a storio nwy; swyddfeydd post, swyddfeydd didoli, cyfnewidfeydd ffôn, canolfannau dargyfeirio ac ati, terfynellau awyr, llwybrau glanio, siediau awyrennau, neuaddau derbyn, gosodiadau radar.

Rheilffyrdd

Ffordd barhaol, twnelau, pontydd, hafnau, gorsafoedd, cytiau locomotifau ac ati, signalau a systemau rheoli eraill a thrydaneiddio rheilffyrdd ar y tir a rheilffyrdd tanddaearol.

Harborau

Yr holl waith a'r adeiladau sy'n uniongyrchol gysylltiedig â phorthladdoedd, glanfeydd, dociau, pierau, jetiau, camlesi a dyfrffyrdd, waliau môr, argloddiau ac amddiffynfeydd dŵr.

Ffyrdd

Ffyrdd, palmentydd, pontydd, llwybrau troed, goleuadau, twnelau, trosffyrdd, ffensys ac ati.

Adeiladu cyhoeddus dibreswyl¹

Ffatrioedd a warysau

Ffatrioedd, warysau, canolfannau sgiliau cyhoeddus.

Olew, dur, glo

Bellach wedi'i gyfyngu i waith adfer ar gyfer cyrff gweddilliol y sector cyhoeddus.

Ysgolion, colegau, prifysgolion

Ysgolion a cholegau gwladol (gan gynnwys colegau technegol ac athroffeydd amaethyddol); prifysgolion gan gynnwys neuaddau preswyl, sefydliadau ymchwil ac ati.

Iechyd

Ysbytai gan gynnwys ysgolion meddygol, clinigau, canolfannau lles, canolfannau hyfforddi oedolion.

Swyddfeydd

Swyddfeydd llywodraeth leol a chanolog, gan gynnwys neuaddau tref, swyddfeydd ar gyfer yr holl gyrff cyhoeddus ac eithrio'r lluoedd arfog, pencadlys yr heddlu.

Adloniant

Theatrau, bwytai, pyllau nofio cyhoeddus, safleoedd carafannau mewn canolfannau gwyliau, gwaith ac adeiladau ar feysydd chwaraeon, stadia, caeau rasio ac ati y mae awdurdodau lleol neu gyrff cyhoeddus eraill yn berchen arnynt.

Garejys

Adeiladau ar gyfer storio, atgyweirio a chynnal a chadw cerbydau ffordd, gweithdai trafndiaeth, depos bysiau, depos cludo nwyddau ffyrdd a meysydd parcio.

Siopau

Datblygiadau siopa trefol y mae Awdurdod Lleol wedi rhoi'r contract ar eu cyfer.

Amaethyddiaeth

Adeiladau a gwaith ar sefydliadau garddwriaethol a ariennir yn gyhoeddus; draenio corstiroedd a draenio amaethyddol, clinigau milfeddygol.

Amrywiol

Yr holl waith nad oes modd ei gynnwys yn amlwg dan unrhyw bennawd arall, megis gorsafoedd tân, gorsafoedd heddlu, carchardai, penydfeydd, cartrefi remand, gwaith amddiffyn sifil, gwaith ar gyfer Awdurdod Ynni Atomig y DU, depos cynghorau, amgueddfeydd, llyfrgelloedd.

Gwaith diwydiannol preifat

Ffatrioedd, warysau, depos cyfanwerthu, yr holl waith a'r adeiladau eraill at ddibenion cynhyrchu neu brosesu diwydiannol, purfeydd, pibellau a therfynellau olew; platfformau cynhyrchu olew â choesau concriid sefydlog (nid llwyfannau); gwaith dur preifat; yr holl waith sydd ei angen i adeiladu pyllau glo newydd megis agor siafftiâu, twnelu ac ati.

Gwaith masnachol preifat¹

Ysgolion a phrifysgolion

Ysgolion a cholegau yn y sector preifat, sy'n cael eu hariannu'n gyfan gwbl gan gronfeydd preifat.

Iechyd

Ysbytai, cartrefi nyrsio a chlinigau preifat.

Swyddfeydd

Adeiladau swyddfda, banciau.

Adloniant

Theatrau, neuaddau cyngerdd, sinemâu, gwestai, tafarndai, bwytai, caffis, gwerysloedd gwyliau, pyllau nofio, gwaith ac adeiladau ar feysydd chwaraeon, stadia a safleoedd chwaraeon neu hamddena eraill, hostelau ieuenctid.

Garejys

Garejys atgyweirio, gorsafoedd petrol, depos bysiau, depos cludo nwyddau ac unrhyw waith neu adeiladau eraill ar gyfer storio, atgyweirio neu gynnal a chadw cerbydau ffordd, meysydd parcio.

Siopau

Yr holl adeiladau ar gyfer dosbarthu at ddibenion manwerthu megis siopau, siopau adrannol, marchnadoedd manwerthu, ystafelloedd arddangos ac ati.

Amaethyddiaeth

Yr holl adeiladau a gwaith ar ffermydd, sefydliadau garddwriaethol.

Amrywiol

Yr holl waith nad oes modd ei gynnwys yn amlwg dan unrhyw bennawd arall, e.e. arddangosfeydd, safleoedd carafannau, eglwysi, neuaddau eglwys.

Gwaith newydd

Tai newydd

Adeiladu tai, fflatiau, byngalos newydd yn unig.

Pob math arall o waith

Yr holl waith adeiladu newydd a'r holl waith y mae modd cyfeirio ato fel gwaith gwella, adnewyddu neu ailwampio ac sy'n ychwanegu gwerth at yr eiddo.²

Atgyweirio a chynnal a chadw

Tai

Unrhyw waith i drawsnewid neu ddarparu estyniad i unrhyw annedd sy'n bodoli eisoes, a'r holl waith arall megis gwaith gwella, adnewyddu, ailwampio, gwaith cynnal a chadw wedi'i gynllunio ac unrhyw fath arall o wariant ar waith atgyweirio neu gynnal a chadw.

Pob sector arall:

Gwaith atgyweirio a chynnal a chadw o bob math, gan gynnwys gwaith cynnal a chadw wedi'i gynllunio a gwaith cynnal a chadw cytundebol.³

- 1 Pan ddyfarnir contractau er mwyn adeiladu neu wella adeiladau amhreswyl a ddefnyddir er mwyn darparu gwasanaethau cyhoeddus, megis ysbytai, gan ddeiliaid contractau o'r sector preifat, a ddyfarnwyd dan Fenter Cyllid Preifat, caiff y gwaith ei ddsbarthu fel gwaith 'masnachol preifat'.
- 2 Efallai na fydd contractwyr sy'n adrodd am waith bob amser yn ymwybodol o'r gwahaniaeth rhwng gwaith gwella neu adnewyddu a gwaith atgyweirio a chynnal a chadw yn y sectorau amhreswyl.
- 3 Ac eithrio lle y nodir, caiff cynlluniau datblygu cymysg eu dosbarthu yn ôl y sector sy'n darparu'r mwyafrif o'r cyllid.

SECTION 5

GRWPIAU GALWEDIGAETHOL

Grŵp galwedigaethol

Disgrifiad, cyfeirnod SOC (2010).

Uwch reolwyr, rheolwyr gweithredol a rheolwyr prosesau busnes

Prif weithredwyr ac uwch swyddogion	1115
Rheolwyr a chyfarwyddwyr ariannol	1131
Cyfarwyddwyr marchnata a gwerthu	1132
Rheolwyr a chyfarwyddwyr prynu	1133
Rheolwyr a chyfarwyddwyr adnoddau dynol	1135
Rheolwyr eiddo, tai a thir	1251
Cyfarwyddwyr technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	1136
Rheolwyr ymchwil a datblygu	2150
Rheolwyr a chyfarwyddwyr storio a storfeydd	1162
Rheolwyr a pherchnogion mewn gwasanaethau eraill nec*	1259
Rheolwyr a chyfarwyddwyr swyddogaethol nec*	1139
Rheolwyr TG arbenigol	2133
Rheolwyr prosiectau a rhaglenni TG	2134
Rheolwyr cyfrifon ariannol	3538
Rheolwyr cyfrifon gwerthu a datblygu busnes	3545

Rheolwyr prosiectau adeiladu

Rheolwyr prosiectau adeiladu a gweithwyr proffesiynol cysylltiedig	2436
--	------

Rheolwyr prosesau adeiladu eraill

Rheolwyr a chyfarwyddwyr cynhyrchu ym maes gweithgynhyrchu	1121
Rheolwyr a chyfarwyddwyr cynhyrchu ym maes adeiladu	1122
Rheolwyr a chyfarwyddwyr trafndiaeth a dosbarthu	1161
Rheolwyr gwasanaethau gwaredu gwastraff ac amgylcheddol	1255
Swyddogion iechyd a diogelwch	3567
Gweithwyr proffesiynol cyswllt cadwraeth a diogelu'r amgylchedd	3550

Staff proffesiynol, technegol, TG a staff swyddfa eraill nad ydynt yn staff adeiladu (heb gynnwys rheolwyr)

Technegwyr gweithrediadau TG	3131
Technegwyr cymorth defnyddwyr TG	3132
Dadansoddwyr a chynghorwyr cyllid a buddsoddi	3534
Arbenigwyr treth	3535
Technegwyr cyfrifyddu ac ariannol	3537
Hyfforddwy diwydiannol a galwedigaethol	3563
Gweithwyr proffesiynol busnes a chyswllt cysylltiedig nec*	3539
Gweithwyr proffesiynol cyswllt cyfreithiol	3520
Archwilwyr safonau a rheoliadau	3565
Rhaglenwyr a gweithwyr datblygu meddalwedd proffesiynol	2136
Gweithwyr proffesiynol technoleg gwybodaeth a chyfathrebu nec*	2139
Asiantau tai ac arwerthwyr	3544
Cyfreithwyr	2413
Gweithwyr cyfreithiol proffesiynol nec*	2419
Cyfrifwyr siartredig ac ardystiedig	2421
Gweithwyr busnes a rheoli prosiectau ariannol proffesiynol	2424
Ymgynghorwyr rheoli a dadansoddwyr busnes	2423
Derbynyddion	4216
Teipyddion a galwedigaethau bysellfwrdd cysylltiedig	4217
Swyddogion gweithredol gwerthiannau busnes	3542
Clercod cyfrifon, rheolwyr y fflogres a chlercod cyflogau	4122
Clercod a chynorthwywyr cofnodion	4131
Clercod a chynorthwywyr rheoli stoc	4133
Teleffonyddion	7213
Gweithredwyr cyfathrebu	7214
Cynorthwywyr personol ac ysgrifenyddion eraill	4215
Cynorthwywyr gwerthu a manwerthu	7111
Swyddogion gwerthu dros y ffôn	7113
Prynwyr a swyddogion caffael	3541
Swyddogion adnoddau dynol a chysylltiadau diwydiannol	3562

Rheolwyr credyd	4121
Ysgrifenyddion cwmni	4214
Galwedigaethau sy'n gysylltiedig â gwerthu nec*	7129
Galwedigaethau canolfannau galwadau a chanolfannau cyswllt	7211
Galwedigaethau gwasanaeth cwsmeriaid nec*	7219
Galwedigaethau gweinyddol elfennol nec*	9219
Gwyddonwyr cemegol	2111
Gwyddonwyr biolegol a biocemegwyr	2112
Gwyddonwyr ffisegol	2113
Technegwyr labordy	3111
Dylunwyr graffeg	3421
Gweithwyr iechyd yr amgylchedd proffesiynol	2463
Dadansoddwyr busnes TG, penseiri a dylunwyr systemau	2135
Gweithwyr cadwraeth proffesiynol	2141
Gweithwyr amgylcheddol proffesiynol	2142
Actiwariadaid, economegwyr ac ystadegwyr	2425
Gweithwyr busnes a gweithwyr ymchwil cysylltiedig proffesiynol	2426
Swyddogion cyllid	4124
Galwedigaethau gweinyddol ariannol nec*	4129
Galwedigaethau gweinyddol adnoddau dynol	4138
Gweinyddwyr gwerthu	4151
Galwedigaethau gweinyddol eraill nec*	4159
Goruchwylwyr swyddfa	4162
Goruchwylwyr gwerthu	7130
Rheolwyr a goruchwylwyr gwasanaeth cwsmeriaid	7220
Rheolwyr swyddfa	4161

Goruchwylwyr crefftiau adeiladu

Goruchwylwyr crefftiau metel, trydanol ac electronig medrus	5250
Goruchwylwyr adeiladu a chrefftiau adeiladu	5330

Crefftiau pren a dodrefnwyr mewnol

Seiri coed ac asiedyddion	5315
Gweithredwyr peiriannau papur a phren	8121
Gwneuthurwyr dodrefn a seiri coed crefft eraill	5442
Adeiladu a chrefftiau adeiladu nec* (25%)	5319

Bricwyr

Bricwyr a seiri maen	5312
----------------------	------

Arbenigwyr amlen adeilad

Adeiladu a chrefftiau adeiladu nec* (50%)	5319
---	------

Peintwyr ac addurnwyr

Peintwyr ac addurnwyr	5323
Adeiladu a chrefftiau adeiladu nec* (5%)	5319

Plastrwyr

Plastrwyr	5321
-----------	------

Towyr

Towyr a theilswyr to	5313
----------------------	------

Gosodwyr llawr

Llorwyr a theilswyr waliau	5322
----------------------------	------

Gwydrwyr

Gwydrwyr, gwneuthurwyr a gosodwyr ffenestri	5316
Adeiladu a chrefftiau adeiladu nec* (5%)	5319

Gweithredwyr adeiladu arbenigol nad ydynt wedi'u dosbarthu mewn mannau eraill (nec*)

Gweithredwyr adeiladu nec* (100%)	8149
Adeiladu a chrefftiau adeiladu nec* (5%)	5319
Galwedigaethau prosesau glanhau diwydiannol	9132
Crefftiau medrus eraill nec*	5449

Sgaffaldwyr

Sgaffaldwyr, gosodwyr llwyfannau a rigwyr	8141
---	------

Gweithredwyr peiriannau

Gyrwyr craeniau	8221
Gweithredwyr peiriannau nec*	8129
Gyrwyr wagenni fforch godi	8222
Gyrwyr a gweithredwyr peiriannau symudol nec*	8229

Mecanyddion/gosodwyr cyfarpar

Gosodwyr cynnal a chadw a chynhyrchu gwaith metel	5223
Gwneuthurwyr ac atgyweirwyr offer manwl	5224
Technegwyr, mecanyddion a thrydanwyr cerbydau	5231
Galwedigaethau peiriannau prosesau elfennol nec*	9139
Gwneuthurwyr offer, gosodwyr offer a marcwyr	5222
Gweithwyr adeiladu a ac atgyweirio corff cerbydau	5232

Gosodwyr dur/strwythurol

Gosodwyr dur	5311
Crefftiau weldio	5215
Gweithwyr platiau metel a rhybedwyr	5214
Adeiladu a chrefftiau adeiladu nec* (5%)	5319
Gofaint a gweithwyr gefail	5211
Gosodwyr peiriannau metel a hogwyr	5221

Llafurwyr nec*

Galwedigaethau adeiladu elfennol (100%)	9120
---	------

Crefftiau trydanol a gwaith gosod

Trydanwyr a gosodwyr trydanol	5241
Trydanol a chrefftiau trydanol nec*	5249
Peirianwyr telathrebu	5242

*(nec) – heb eu dosbarthu mewn man arall

Crefftau plymio a gwresogi, awyru ac aerdymheru

Plymwyr a pheirianwyr gwresogi ac awyru	5314
Gosodwyr pibellau	5216
Adeiladu a chrefftau adeiladu nec* (5%)	5319
Peirianwyr aerdymheru a rheweiddiol	5225

Logisteg

Gyrwyr cerbydau nwyddau trwm	8211
Gyrwyr faniau	8212
Galwedigaethau storio elfennol	9260
Prynwyr a swyddogion prynu (50%)	3541
Clercod a chynorthwyrwyr trafniadaeth a dosbarthu	4134

Gweithredwyr peirianeg sifil nad ydynt wedi'u dosbarth mewn manau eraill (nec*)

Gweithredwyr adeiladu ffyrdd	8142
Gweithredwyr adeiladu a chynnal a chadw rheilffyrdd	8143
Gweithwyr chwarella a gweithredwyr cysylltiedig	8123

Gweithredwyr nad ydynt yn ymwneud ag adeiladu

Gweithredwyr prosesau creu a thrin metel	8117
Gweithredwyr proses nec*	8119
Gweithredwyr peiriannau gwaith metel	8125
Gweithredwyr peiriannau dŵr a charthion	8126
Cyfosodwyr (cerbydau a nwyddau metel)	8132
Archwilwyr a swyddogion profi cyson	8133
Cyfosodwyr a gweithredwyr cyson nec*	8139
Galwedigaethau diogelwch elfennol nec*	9249
Glanhawyr a gweithwyr domestig*	9233
Glanhawyr stryd	9232
Garddwyr a thirlunwyr	5113
Gofalwyr	6232
Swyddogion diogelwch a galwedigaethau cysylltiedig	9241
Gweithwyr gwasanaethau diogelwch cyswllt proffesiynol nec*	3319

Peirianwyr sifil

Peirianwyr sifil	2121
------------------	------

Gweithwyr adeiladu a staff technegol proffesiynol eraill

Peirianwyr mecanyddol	2122
Peirianwyr trydanol	2123
Peirianwyr dylunio a datblygu	2126
Peirianwyr cynhyrchu a phroses	2127
Peirianwyr rheoli ansawdd a chynllunio	2461
Gweithwyr peirianeg proffesiynol nec*	2129
Technegwyr trydanol ac electroneg	3112
Technegwyr peirianeg	3113
Technegwyr adeiladu a pheirianeg sifil	3114
Technegwyr gwyddoniaeth, peirianeg a chynhyrchu nec*	3119
Technegwyr pensaernïol a thechnegwyr cynllunio tref*	3121
Drafftswyn	3122
Technegwyr sicrhau ansawdd	3115
Swyddogion cynllunio tref	2432
Peirianwyr electroneg	2124
Technolegwyr pensaernïol siartredig	2435
Amcangyfrifwyr, priswyr ac aseswyr	3531
Technegwyr cynllunio, proses a chynhyrchu	3116

Penseiri

Penseiri	2431
----------	------

Syrfewyr

Syrfewyr siartredig	2433
Syrfewyr meintiau	2434

*(nec) – heb eu dosbarthu mewn man arall

ADRAN 6

GWEFAN A MANYLION CYSWLLT CSN

Gwefan CSN
citb.co.uk/csn

Mae gwefan CSN yn borth cyhoeddus i bobl sydd am weld yr amrywiaeth o adroddiadau gwybodaeth am y farchnad lafur (LMI) a'r deunydd ymchwil a gynhrychir yn rheolaidd gan CSN.

Mae modd lawrlwytho'r prif adroddiad ar gyfer y DU, ynghyd â'r 12 adroddiad LMI (un ar gyfer Cymru, Gogledd Iwerddon, yr Alban a phob un o'r naw rhanbarth yn Lloegr) o'r wefan, ac mae adroddiadau ymchwil CITB hefyd ar gael i bawb ar wefan CITB. Mae gallu cyrchu'r amrywiaeth hon o wybodaeth am y farchnad lafur a dealltwriaeth o dueddiadau yn galluogi'r diwydiant, Llywodraeth, asiantaethau rhanbarthol a rhanddeiliaid allweddol i wneud y canlynol:

- Amlygu'r sgiliau cysylltiedig a phenodol y bydd eu hangen fesul blwyddyn
- Nodi'r sectorau sy'n debygol o weld y twf mwyaf mewn allbwn ym mhob rhanbarth a gwlad ddatganoledig
- Orlhain yr economi facro
- Deall sut mae digwyddiadau economaidd yn effeithio ar berfformiad economaidd rhanbarthau a gwledydd datganoledig
- Amlygu tueddiadau yn y diwydiant megis newidiadau cenedlaethol a rhanbarthol o ran galw
- Blaengynllunio a mynd i'r afael ag anghenion sgiliau gweithlu sydd wedi bod yn symudol yn draddodiadol
- Deall lefelau'r newydd-ddyfodiaid cymwys sydd eu hangen ar gyfer y gweithlu.

Mae'r wefan hefyd yn cynnwys gwybodaeth am y canlynol:

- Sut mae CSN yn gweithio
- Modelau CSN
- Sut y gellir defnyddio'r model i ystyried sefyllfaoedd
- Gwybodaeth gyswllt tîm CSN
- Mynediad at waith ymchwil cysylltiedig CITB
- Manylion ar gyfer y sawl sydd â diddordeb mewn dod yn aelod o'r rhwydwaith.

Tra bod ardal gyhoeddus gwefan CSN yn cynnig porth i adroddiadau ymchwil ac LMI wedi'u cwblhau, mae bod yn aelod o CSN yn cynnig manteision pellach.

Fel aelod o CSN, byddwch yn cael eich cysylltu ag un o'r grwpiau Arsylwi sy'n chwarae rôl hanfodol wrth roi adborth am arsylwadau, gwybodaeth a dealltwriaeth o'r hyn sy'n digwydd mewn gwirionedd ym mhob rhanbarth a gwlad yn y DU. Defnyddir yr adborth hwn i fireinio'r tybiaethau a'r data sy'n cael eu cynnwys yn y rhaglen rhagweld, megis:

- Manylion prosiectau penodol
- Y galw o fewn mathau amrywiol o waith neu sectorau cyflenwad llafur
- Cyflenwad llafur
- Mewnlifau ac all-lifau ar draws y rhanbarthau a'r gwledydd datganoledig.

Felly, mae modd i aelodau CSN wneud y canlynol:

- Gweld rhagolygon yn gynnar
- Cael cyfle i ddylanwadu ar y data a chyfrannu ato
- Gofyn am sefyllfaoedd a allai ateb cwestiynau megis 'Beth fyddai'n digwydd pe bai...' gan ddefnyddio'r model.

Drwy safle'r aelodau ar wefan CSN, mae modd i aelodau wneud y canlynol:

- Cael gafael ar ddeunydd cysylltiedig grwpiau Arsylwi megis dyddiadau cyfarfodydd, agendâu, cyflwyniadau a nodiadau
- Lawrlwytho deunydd ymchwil ychwanegol
- Gwneud sylwadau/rhoi adborth i dîm CSN.

Wrth i'r grwpiau Arsylwi amlygu'r materion gwirioneddol y mae'r diwydiant yn eu hwynebu yn y DU, gallwn gynllunio ein hymateb i anghenion sgiliau mewn ffordd fwy effeithlon ac effeithiol. Os hoffech gyfrannu'ch sylwadau, eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o'r diwydiant i'r broses hon, a dod yn aelod o CSN, byddem yn falch o glywed gennych.

Manylion cyswllt

I gael rhagor o wybodaeth am wefan CSN, os oes gennych unrhyw ymholiadau am waith CSN, neu os hoffech gofrestru'ch diddordeb mewn bod yn aelod o CSN, cysylltwch â ni yn: csn@citb.co.uk

I gael rhagor o wybodaeth am y
Rhwydwaith Sgiliau Adeiladu, cysylltwch â:
Adam Evans
Dadansoddwr Ymchwil
Polisi ac Ymchwilio
0300 456 7226
research.team@citb.co.uk

---

citb.co.uk

Mewn cydweithrediad ag

Cofrestrir CITB yn elusen yng Nghymru a Lloegr (Rhif Cofrestru 264289) ac yn yr Alban (Rhif Cofrestru SC044875).
Mae CITB yn bartner o fewn SgiliauAdeiladu, sef y Cyngor Sgiliau Sector ar gyfer y diwydiant adeiladu.